

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SCLOVENECC

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Austrija zopet v orožju

Včeraj smo poročali, da je naša sosedna Avstrija dobila od velesil — ne od Zveze narodov, ki se o tem vprašanju še ni izrekla — vsa potrebna dovoljenja, da mimo določb st. germain-skega miru zviša svojo stalno vojsko in postopoma uvede tudi splošno vojaško obveznost. Avstrijski vojni minister Vaugoin je sinoči podal tudi že prvo uradno razlago te »nepričakovane zmage«, ko je izjavil, da se Avstrija dobljenega dovoljenja ne bo v celoti poslužila, ampak da bo uvedla režim stalne armade postopoma na ta način, da bo vsakih 6 mesecev vpoklicala po 10.000 novih vojaških novincev, jih izveščala in si tako ustvarila poleg dosedanjih poklicne vojske, ki znaša 20.000 mož, milično vojsko, ki jo bo po potrebi poklicala pod orožje. Šele ko bo nova stalna vojska v zadostnem številu izveščana, bo dosedanja plačana poklicna vojska izgubila raison d'être in bo odslovljena. Reforma bo imela, tako se je izrazil vojni minister, tudi srečne posledice za finance avstrijske republike. Poleg tega bo tudi konec strahu, da bi v primeru nevarnosti Avstrija ostala brez rezervnih vojaških moči.

General Vaugoin je bil zadnje mesece zelo tih, bolj tih, kot bi smeli in morali od njega pričakovati, ker je on brez dvoma ena najbolj markantnih osebnosti sedanjega režima v Avstriji. Zato je tem bolj značilno, da je izstopil pred javnost ravno v vprašanju reorganizacije avstrijske vojske, s katerim je vso njegovo delovanje ozko zvezano. Znano je namreč, da so obstojali v avstrijski vladi sami različni toki in različna mnenja glede reorganizacije oborožene moči. Enkrat se je zdelo, da bo zmagala struja heimwehrovcev, ki jo vodi knez Starheimberg in ki je hotela, da se vsa državna moč osloni odlej na močno heimwehrovsko organizacijo, ki bi jo bilo treba izpopolniti in razširiti. General Vaugoin se je poleg zveznega kanclerja samega najbolj upiral temu, da bi državna oblast šla iskat zaslonbo izven svojega lastnega delokroga in svojo usodo navezala na izvenvaldne vojaške formacije. Zaradi tega se je zavrnil v veliko rezervno in poslal znanega polkovnika Hechta, katerega nastop pri zadnjem zasedanju razorožitvene konference je takrat vzbudil evropsko pozornost in izval tudi nemalo za Avstrijo neprijetne kritike po Evropi, da pri velesilah izprosi dovoljenje, da se v Avstriji uvede obvezna milična vojska. Očitno je Vaugoinov odposlanec zadel pri velesilah na razumevanje. Čelo Francije, ki se je iz umljivih razlogov protivila svoječasnim zahtevam polkovnika Hechta pri razorožitveni konferenci, je toplot uvidela, da je spričo hitlerjevske nevarnosti mnogo bolj, da obdrži avstrijska državna oblast oboroženo silo v svojih rokah, kakor da bi se izročala v roke kakoršnekolik vrste fašističnih vojaških organizacij. Vaugoin je zmagal. Njegov predlog je danes postal resnica. Avstrijska vlada se bo v naprej opirala na redno vojsko. Heimwehrovske organizacije ostanejo to, kar so in se ne bodo ne izpopolnjevale, niti pomnožile, niti se bo njihova moč in njihov vpliv na vlado povečal.

Uvedba stalne obvezne vojske in obvezne vojaške službe v Avstriji je velik dogodek, ki ga bomo danes samo registrirali, ker ga v vsej njegovi veličini in dalekosežnosti za enkrat ni mogoče objeti. Velik je ta dogodek pa v prvi vrsti zaradi tega, ker pomeni prvo radikalno revizijo mirovne pogodbe podpisane v St. Germainu med Avstrijo in zmagovitimi zveznimi velesilami. Pomembnost tega dogodka pa je tem večja, ker se je revizija izvršila pred vsem svetom in s prostovoljnimi pristankom velesil, ki so čuvateljice položaja, kakor so ga ustvarile mirovne pogodbe L. 1919. Mi smo informirani, da so bile vprašane tudi države Male zveze in da so vse, brez izjeme, in s polno zavestjo svoje odgovornosti pristale na to revizijo, o kateri torej mislijo, da je brez vsake škode mogoča in v nobenem primeru ne zadira v neposredne interese, ki so za nje življenjskega pomena. Iz tega bi sledilo tudi, da je avstrijska vlada dala vse potrebne garancije, da ugodnosti, ki jih je s to spremembo mirovne pogodbe sprejela, nikdar, ne sedaj, niti v bodočnosti, ne bo zlorabljala in da bo svojo oboroženo silo vporabljala le zato, za kar ji je bila dana, namreč za obrambo svoje državne neodvisnosti in samobitnosti, in to vsikdar, kadar bo od katerekoli strani ogrožena.

V smislu mirovnih načel bi seveda bolj odgovarjalo hvalevrednim stremenjem, da se izvrši splošna razorožitev, kakor da se mala država, ki je do sedaj bila prosta težkih vojaških bremen in je svoja denarna sredstva lahko vporabljala za gospodarsko obnovo, tira v izdatke za oboroževanje. Bilo bi norebiti bolj pametno in tudi bolj pogumno, ako bi bile te velesile, ki so privolile v uvedbo splošne vojaške dolžnosti, Avstrijo na drug način podprle v njenem boju za samostojnost, recimo s tem, da bi ji z oboroženo silo garantirale varnost pred vsakim napadalcem, na isti način, kakor so svoje dni garantirale nevarnost Belgije ali garantirajo še danes nevarnost Švice. Vendar pa se sedaj ne bomo vznemirjali mi, ko smo imeli priliko videti, da nimajo vse velesile istih namenov z Avstrijo in bi avstrijska neodvisnost lahko baš zaradi tega nesoglasja prišla v nevarnost. Zato je boljše, da se je Avstriji dalo v roke orodje, da sama brani nedotakljivost svoje zemlje in svoje državne in kulturne samobitnosti.

Z omenjeno reformo svoje oborožene sile bo namreč dr. Dollfussova vlada dobila v roke vzgojno silo, ki jo sedaj lovijo hitlerjevski emisarji iz Nemčije na eni, komunistične celice pa na drugi strani in jo hočejo, eni in drugi, v podzemeljskih organizacijah odtujiti avstrijski domovini in jo, ali potopiti v vsegermanskem nacionalizmu, ali v brezvarnosti internacionalne komunizma. Ta vzgojni moment je bil bržkone tudi tisti, ki je vplival prepričevalno na velesile in na države Male zveze in ki je odstranil tudi poslednje pomisleke proti Vaugoinovemu predlogu. Če bi pa za razvoj dogodkov, kakor mislijo nekateri politični krogi, vodil polagoma do popolne nevtralizacije avstrijske republike, potem moramo revizijo st. germain-ske pogodbe v prilog Avstrije le pozdraviti, ker bi postala za Evropo zavidljiv dobiček.

Velika idejna in politična revolucija v Franciji:

Ne sovjetska tiranija, ne fašizem

ampak močna avtoritativna demokracija mladih in sposobnih

Zaria nove dobe

Pariz, 29. avgusta.

Ne smete misliti, gospod urednik, da so socialistični profesorji, župani in poslanci, kojih izjave in govore sem Vam tekem zadnjih mesecev iz Pariza sporočal kot nekako revolucijo v marksistični stranki, povzročeno po strahu radi naraščanja fašističnih tendenc tudi v francoski republikli, glasnik idej, ki so se porodile v naročju socialistične stranke. Ne — gospodje Deat, Marquet in Montagnon so, rekel bi, okuženi od mogočnega idejnega toka, ki preplavlja zadnja leta vso Francijo in ki je danes narasel v zmagovit pokret, kateri bo izpremenil duhovno obličje Francije, najprej pa njeno politično strukturo. Ta tok objema danes ne samo socialiste, ampak pristaše vseh dosedanjih političnih strank in ideologij od skrajne desne do skrajne levice. Rodil se je iz dveh elementov: 1. iz kritičnega gospodarskega položaja francoskega kmeta, obrtnika in delavca, ki jih je kapitalizem izmotal do konca in katerim socializem ni prinesel zaželenih rešitev; 2. iz strahu pred fašizmom, ki ima v ideji korporacije zdravo jedro, ki je pa idejo avtoritativne države, potrebne za uređitev sedanjega gospodarskega kaosa in za vrhovno kontrolo nad narodno produkcijo, pretiral v sramotno suženjstvo. Ker francoski inteligent kot član onega narodnega občestva, ki še vedno predstavlja središče evropske kulture, dobro ve, da je spričo popolnega povloma marksizma fašizem v reakcionarni obliki neizogiben, ako demokratska država ne izmenja nekaterih temeljev svoje idejne in politične zgradbe, zato so posebno mladi elementi z vsem navdušenjem svojega idealizma na delu, da ohranijo demokracijo s tem, da jo postavijo na novo podlago. V tem oziru je naravnost epohalen manifest, ki kroži zadnje čase po Parizu in po vsej Franciji in ki je po svoji aktualnosti postal predmet obče živahne diskusije. Ta manifest pa ne izraža samo idej in volje francoske mladine, ampak tudi onih francoskih politikov in kulturnih delavcev, ki so, kakor se izraža znana revija »Vue, ostali mladi v svojem srcu. Da razumemo ta manifest, moramo poseči nekoliko nazaj.

Klic po novem Napoleonu

Francoski državni budžet se nahaja že precej časa v krizi. Finančni strokovnjaki pravijo, da faktični deficit državnega proračuna znaša najmanj 10 milijard frankov. Ta deficit se dá v deželi, ki je najbogatejša v Evropi, razlagati samo vsled gospodarske anarhije, katero povzroča velekapitalizem. Ta veliki deficit je najjačja točka opore za francosko desničarsko reakcijo pod vodstvom Tardieuja, ki je direktno sprejela fašistično idejo o državi in dela zanjo veliko agitacijo, pri čemer ji pride na pomoč tako bankerot socializma, priznan od njegovih voditeljev samih, kakor istotako popolni krah framasonskega liberalizma. Slabo prita-jene simpatije nekaterih krogov za hitlerizem kot državni sistem so še povečale bojazen one velike večine Francije, ki še vedno čuti zdravo demokratsko in že od konca velike vojne dalje obsoja orgije socializma na eni in od velekapitalizma pokvarjenega lažidemokratskega parlamentarizma na drugi strani. Zato pa je tudi framasonska inteligenca uvidela, da ni dobro čakati časa, ko se bo tudi v Franciji izvršila notranja revolucija kakor v Italiji in Nemčiji, ampak da bi bilo boljše, če bi sedanjí režim sam bil v stanju, da obvlada položaj in se prilagodi prihajajoči dobi. Bil je baš šef nacionalnega krila socialistične stranke Marquet, ki je svojemu prijatelju, sedanjemu ministrskemu predsedniku Daladieru dejal: »Ti imaš čelo Napoleona in Mussolinijev podbradek. Vstani in napravi ti revolucijo!«

Ponesrečen poizkus „diktature iz rok ljudstva“

Daladier, ki je sicer mož stare svobodnjakarske mentalitete, ki bi pa rad ohranil oblast in je gibčen kakor vsak Francoz, je začel res verjeti, da je Napoleon ali pa vsaj del Napoleona. (Nekateri zlobneži pravijo, da se ima Marquet sam za Napoleona oziroma da poriva Daladierea naprej zato, da bi napravil njemu pot do vodstva nove Francije.) Daladier je torej sprejel idejo avtoritativne vlade in minister za trgovino kakor tudi minister za državni proračun sta zahtevala, kakor vemo, julija meseca od parlamentarnih komisij izredna pooblastila, katerih pa nista dobila, dasi sta zahtevala diktaturo samo na polju izpremembe carinskega tarifa. Vsled velikega odpora, ki se je dvignil v staroliberalnem časopisju proti vsaki tudi najmanjši diktaturi in proti vsakim odredbam z zakonsko močjo, ki spominjajo na italijanski fašizem, ki s takimi dekreti (ukazi) vlada, pa je Daladier opustil misel na take eksperimente. S silajno ironijo mu je ob tej priliki zaklical znani »Ordre, da nikoli ni dobil nobenih diktatorskih polnomoči, tisti, ki jih je zahteval, ampak vedno le tisti, ki si jih je vzel sam.« Ideja diktature sama pa ni padla, ampak živi dalje v mnogih krogih, tako da znani framasonski »Quotidien« sumniči celo najboljše režimovce, kakor g. Paula Faurea, češ, da tudi on simpatizira z idejo splebišturne diktature, katere on samo ne privošči Daladieru, ampak bi jo najbrže najrajši prejel iz rok ljudstva sam...

Glas kmeta in malega človeka

Kar pa se tiče razpoloženja širokih ljudskih krogov, ga je najbolje izrazila »Volonte«, ki je pisala: »V istem razmerju, kakor raste demago-

Francoski ministrski predsednik Daladier

gija gotovih »rogov, ki izsiljujejo iz parlamenta plače in premije, ki so ugonobile naše državne finance in v istem razmerju, kakor naraščata beda in brezposelnost našega kmeta in naših srednjih slojev, mora vstati močna eksekutiva, ki bo delala hitro in brezobzirno, da reši državo okov, v

Manifest mlade Francije

Sedaj boste šele dobro razumeli, kaj se danes v Franciji godi, in kakšnega pomena je pokret, kateremu je zmagal v tej ali oni obliki zasigurno. Gospodje »neosocialisti« Marquet, Montagnon, Renaudel itd. so zato tako energično prelomili z dosedanjjo ideologijo socialistine stranke, ker čutijo zmagoviti duh novega časa. Oni prireajo sedaj velike shode po vsej Franciji, na katerih skušajo pridobiti ljudske mase zase z argumentom, da bo zaradi naraščajoče brezposelnosti in propadanja kmetijskega in srednjega stanu zmagala tiranija fašizma, ako se ne reformira demokracija v ljudski režim, obdan z močno moralno avtoriteto in gospodarskimi polnomočji.

Največ pa pove že uvodoma omenjeni manifest velike skupine ljudi, ki so mladi tako po letih kakor po srcu in ki kroži po vsej francoski politični javnosti. Manifest je napisala mladina, ki je tako odločno protisocialistična kakor protikapitalistična in ki tudi zaradi vrojenega francoskega svobodoljublja ne sprejema fašizma. Ta manifest, ki bi vam ga rad podal v celoti, ker je izredno močan in zanimiv, izvaja sledeče misli:

Kmet propada zaradi inozemske konkurence. Delavci kmalu ne bodo mogli več živeti, ker jim velekapital pristriguje itak borne plače zaradi »čistega dobička«, ki je absolutni bog kapitalizma.

Nov predrzen čin Odvedli svojega hitlerjevcev v Avstriji zaprtega voditelja

Innsbruck, 30. avg. b. Ponoči sta dva narodna socialisti, preoblečena v hajmverovsko uniformo, udrla v zapore in odpeljala voditelja inšbrških narodnih socialistov Franca Hoferja v hajmverovskem kroju. Omenjena narodna socialisti sta pripeljala zvezanega človeka, ki je bil oblečen v narodnosocialistično uniformo in rekla stražarju, da sta pripeljala v zapore težkega zločinca. Na ta način jima je uspelo priti v poslopje, kjer sta nekoga ječarja omamila s kloroformom, drugega pa ranila. Nato sta z revolverjem v roki prisilila ženo stražarja, da odpre celico, v kateri je bil zaprt Fran Hofer in sta z njim pobegnili. Orožništvo in vojaštvo sta takoj pričela zasledovati predrzna tolovaja.

Kako so ugrabitelji zbežali

Innsbruck, 30. avg. b. Po napadu dveh narodnih socialistov, ki sta odpeljala salzburškega narodnosocialističnega voditelja Franca Hoferja, je varnostni komisar in voditelj Heimwehra na Tirolskem, ki je bil takoj obveščen o dogodku, izdal nujna povelja, da se zastraži celotna meja proti Italiji, kamor bodo najbrže ugrabljeni hoteli pobegniti z avtomobilom. In zares so avto z ugrabitelji opazili nekaj pred Brennerjem v Mattreiju, kjer se nahaja avtomobilski kontrolna postaja. Avto narodnih socialistov je vozil s silno brzino in se na poziv ni hotel ustaviti. Varnostne oblasti so takoj telefonično obvestile postajo v Steinachu in jo opozorile na begunce v avtomobilu. Neznansko brzino pa je avto zdvijal tudi mimo te postaje in bi pri tem kmalu podrl orožnika, ki ga je hotel ustaviti. K sreči je orožnik pravočasno skočil v stran in takoj nato

oddal za begunci tri strele.

Nekaj pred postajo Gries je dospel policijski avto, ki je bil poslan za begunci in je na cesti našel sa-

katere je okevala parlamentarno demokracijo tedajna industrija na eni in nemoralna demagogija lažisocialistov na drugi strani.«

Kdo bo odločal?

Mladina!

Pri vsem tem je najbolj zanimivo, da podpirajo klic po močni vladi na resnično demokratskih, to je ljudskih principih, tudi nekateri gospodarski krogi. Tako n. pr. je direktor lista »La République« znani Emile Roche priobčil v gospodarski reviji »Information Financiere« tehten in zelo opazen članek, v katerem pravi, da Francija ne sme kopirati ne sovjetske metode državnega kapitalizma niti italijanske ali nemške metode korporativnega sistema pod državno diktaturo, ampak da je treba ustanoviti svobodne korporacije pod kontrolo države, ki bodo imele svoj organ v narodnem gospodarskem svetu. Še bolj jasno in preganatno pa piše Pierre Dominique v »Pamphletu«: Ni nobenega dvoma, kdo bo v Franciji zmagal. Ljeningizem gotovo ve. V Franciji ima ogromno večino mali meščan in delavec, ki ima meščansko kulturo. Ti ne bodo sprejeli komunističnega ideala ruskih proletarcev, nevarnost pa je, da bo zmagal fašizem, kateremu bo velika finančna posodila denar, da bo uničil socializem. Seveda bi se potem veleburžoaziji in levičarskim bankam utegnilo zgoditi, da jih bo prišla za vrat fašistična mala buržuazija. Najboljše pa bi bilo, da bi pokret vzela v roke mladina in če me ne varajo vsa znamenja, se bo to tudi kmalu zgodilo.«

1. Proč s kapitalizmom!
2. Proč s lašizmom in socializmom!
3. Demokracija svobodnih korporacij!

Francija pa, ki ima v svojem afriškem imperiju ogromna ležišča sirovin, gospodarsko čisto lahko zadostuje sama sebi. Treba je samo, da se produkcija nacionalne organizira po načrtu in da se uvede pameten kolektivizem, ki bo puščal dovolj prostora tudi za svobodno inicijativo pod kontrolo države. Državo je treba osvoboditi starih »demokratskih« strank, ki so zasuznjene kapitalizmu. Treba jo je obenem osvoboditi konservativne reakcije na eni in marksizma na drugi strani. Osvoboditi jo je treba tudi jarma fevdalne industrije in bankarstva, ki odteguje produkcijo njenemu pravemu namenu, namreč zadovoljiti potreb konzumenta. Tako industrija kakor agrarna produkcija kakor delavske stroke se morajo združiti v korporacije, ki bodo pod vodstvom vsega naroda. Vsaka korporacija ima pravico, da si pripori v narodnem občestvu življenjske pogoje, potrebne njenemu stanu. Treba je torej demokratskega korporativizma, nad katerim bodo vladali samo mladi in sposobni ljudje ter moralna aristokracija. Absolutno je treba vzdrževati individualne in ustavne svoboščine, urejene po občestvenih vidikih. V Franciji ne sme zmagati ne hitlerizem, ne fašizem, ne leninizem, pa tudi ne imperialistični nacionalizem, ampak nacionalizem plemenite humanitete in močnega moralnega redal — au.

pušeni avto ugrabiteljev. Vsi znaki so kazali, da so begunci par minut pred prihodom policije zapustili avtomobil. Na avtomobilu se je jasno videlo, da so zadelj vsi trije streli, ki jih je oddal orožnik v Steinachu. V bližini avtomobila pa so našli tudi

krvave sledove.

Radi tega mislijo, da je orožnik v Steinachu gotovo rnil enega izmed ugrabiteljev v avtomobilu. Policija je takoj pričela s preiskavo v okolici, medtem ko je orožništvo zaprlo vse prehode s pomočjo Heimwehra. Pripeljali so tudi policijskega psa, ki je šel za krvavimi sledovi in za odtiskih čevljev, ki vodijo proti nekemu gozdu. Ob času, ko to poročamo, beguncev še niso izsledili.

Brez dvoma se bodo ugrabitelji trudili, da prekoračijo mejo in da pobegnejo v Italijo. Avtomobil so odpeljali v Innsbruck. V njem so našli dve ročni granati, 24 revolverskih nabojev, tri prazne kožate revolverse torbe, paket žebeljev in mednarodno šofersko izkaznico, glasečo se na ime Heinrich Schunzki iz Kulsteina in trojni potni list za potovanje v Italijo, Nemčijo in Avstrijo. Nadalje so našli tudi člansko izkaznico narodno-socialistične stranke na Franca Hoferja in nekaj obleke. V nekem prostoru inšbrškega okrožnega sodišča so ugrabitelji pustili krvav nož in nekoliko kilogramov kloroforma. Še isto noč so oblasti v Innsbrucku, Hittingu, Mühlau-u in Kulsteinu aretirale kakih 50 narodnih socialistov.

V Innsbrucku je okrepila javna varnostna služba

po nalogu Steidla pa so zastražene vse meje. Dogodek je napravil po vsej Avstriji globok vtis. Prednost hitlerjanske akcije ne pozna nobene meje.

Kaj se plete med Italijo in Albanijo

Vsa Evropa pozorna: Ali bo Italija Albanijo anektirala?

Debar, 30. avg. m. Albanija je radi Mussolini-jevega ultimata v izredno težkem položaju. Kralj Ahmed Zogu sam še ne ve, kako naj se odloči. Če odbije italijanski ultimatum, se lahko izpostavi nasilni aneksiji od strani Italije, če pa ga v bistvu sprejme, bi pognal že itak nezadovoljni narod v revolucijo. V tem slučaju bi se dvignili vsi albanski nacionalisti, ki imajo glavne postojanke na severu. Ta del Albanije se je že takoj s početka protivil vsaki italijanski poplavi in bi tudi sedaj ne pomišljal dolgo, temveč bi takoj segel po orožju, kakor je to storil že l. 1920.

Na drugi strani pa je zopet neprijetno, če odbije ultimatum, ker bi s tem pahnili vso Albanijo v gospodarsko in finančno stisko, kar bi zopet dovedlo do socialnih potresov, ki bi dali Italiji povod, da bi po določbah pogodbe iz leta 1926 izkrcala svoje čete radi obrambe samostojnosti in integritete naroda.

Zato predstavlja sedanjí spor resno vprašanje na Balkanu in v Srednji Evropi, ker bi zasedbo Albanije zagospodarila Italija na obeh obalah Jadranskega morja in stopila torej direktno na Bal-

K dovolitvi 8000 rekrutov Avstriji:

„Samo radi napetega položaja na meji“

Dunaj, 30. avg. b. Avstrijski vladni krogi izjavljajo: V zvezi z dovoljenjem velesil, da sme Avstrija rekrutirati 8000 vojakov, so se razširile v inozemstvu najrazličnejše vesti, od katerih so najbolj senzacionalne one, ki trdijo, da je to začetek revizije mirovnih pogodb na najbolj občutljivi točki, namreč na vojaških klavzulah. Nekateri inozemski listi so trdili, da je Avstrija dobila dovoljenje za uvedbo obvezne vojaške službe itd. Toda — tako trdi avstrijski napoleonični demanti — o reviziji mirovnih pogodb ne more biti govora. Avstrijska vlada je radi neprestane nevarnosti in neredov ter splošne napetosti na meji proti Nemčiji, dobila dovoljenje za rekrutacijo 8000 moč, kar pa je prehodnega značaja in bo to dovoljenje v veljavi kvečjemu leto dni. Če se v teku enega leta odnosi med Avstrijo in Nemčijo zboljšajo, bo to dovoljenje zopet preklicano. Istotako ne more biti govora o nekem dovoljenju, po katerem bi imela avstrijska vlada pravico za reorganizacijo svoje plačane vojske v milicijski sistem. Avstrijski vojni sistem je določen z mirovnimi pogodbami, ki ostanejo še naprej v veljavi in se tudi ne bodo revidirale. Za normalno potrebo Avstrije je dovoljena tudi manjša vojska, kot je sedanja in to ne more vplivati na avstrijske finance, ker so ti izjemni ukrepi le prehodnega značaja, ker spor z Nemčijo in Avstrijo vendar ne bo trajal večno. Avstriji je dovoljeno, da sme rekrutirati samo 8000 novih vojakov in nič več.

Nad 25.000 raket!

Kongres nemških fašistov

Nürnberg, 30. avg. c. Danes se je v glavnem začet veliki državni kongres narodne socialistične stranke, ki bo trajal teden dni. Za kongres so izvršili ogromne priprave in se računalo, da bo kongresu prisostvovalo okoli 350.000 delegatov. Že 4 dni neprestano prihajajo v Nürnberg posebni vlaki. V soboto zvečer je nameravana ogromna razsvetljava, kakršna svet še ni videl. Spustili bodo v zrak nad 25.000 raket.

Mosto je okrašeno z zastavami in zelenjem. Na ulicah je silen promet avtomobilov in pešcev. V promet pa so dopuščeni samo avtobusi, prepovedan pa je promet privatnih avtomobilov radi nevarnosti nesreč.

„Če hočeš mir, pripravljaj se za vojsko...“

Pariz, 30. avgusta. AA. Predsednik vlade Da-ladier ni hotel dati v trenutku, ko se je vrnil s potovanja, pa ni mogel skriti velikega zadovoljstva, ki ga je prinesel s potovanja. Dejal je, da se je hotel predvsem prepričati, kako se porabi krediti, ki so namenjeni za obrambo francoske meje. Na inspekciji je izjavil, sem se mogel prepričati, kako izborna so izvršena obrambna dela. Čeprav sem hotel ohraniti potovanja docela tehniški značaj, mi je prebivalstvo vzelo temu povsod pripravilo topel sprejem, ki me je globoko ganil. Na koncu se je Daladier zahvalil prebivalstvu na meji, ki je mirno in odločno.

Habsburžani bodo tožili

Pariz, 30. avg. AA. Z Dunaja poročajo, da je tjakaj prispel bivši nadvojvoda Maksimilijan Habsburški, ki namerava v avstrijski prestolnici začeti enega izmed največjih civilnih procesov sedanosti. Bivši nadvojvoda bo zahteval preko avstrijskih sodišč, v imenu kakih 50 članov bivše cesarske rodbine, da se jim vrne vse tisto premoženje in nepremičnosti, ki so jim ga vzeli po vojni, češ, da so jim ga vzeli v nasprotju z določili mirovnih pogodb, ki razlikujejo kronsko imovino in osebno imetje posameznih članov bivše cesarske rodbine. Vrednost te imovine se ceni na eno milijardo frankov.

Huda železniška nesreča

Pariz, 30. avg. AA. Na železniški progi Royan-Pariz se je 42 km od Saumura pripetila večeraj huda železniška nesreča. Brzovlak je skočil s tira, pri čemer je bilo ranjenih 25 oseb, vlakovodja je pa našel smrt. Strojevodja je po nesreči izjavil, da je v trenutku, ko je vlak drvil s hitrostjo 90 km na uro, opazil na tračnicah, da nekaj ni v redu, in je stroj takoj zavrl. Zaradi prenapetega zavretja je pa lokomotiva z vlakom vred skočila s tira. Strokovnjaki pa trde, da je bilo na tračnicah vse v redu, zato je oblast uvedla proti strojevodji kazensko postopanje.

Dunajska vremenska napoved: Vladajoči značaj vremena bo najbrže trajal še par dni. Zagrebška vremenska napoved: Se vedno oblačno in vetrovno. Temperatura bo narasla, mrzneli bo.

kam. Zato vse velesile in vsi inozemski poslaniki pozorno zasledujejo razvoj nadaljnjih dogodkov v „Albaniji“.

Kaj pravijo v Parizu

Pariz, 30. avg. AA. Dopisnik pariškega „Matina“ poroča svojem listu iz Rima, da je tja prispel italijanski poslanik v Tirani Koch, ki hoče konfiterirati z Mussolinijem o težkočah, ki so se pojavile med Italijo in Albanijo, zlasti glede nekaterih finančnih in šolskih vprašanj. „Matina“ dopisnik doznava, da je italijanski poslanik v Tirani prinesel s seboj v Rim načrt novega italo-albanskega sporazuma.

Pariz, 30. avg. AA. „Temps“ poroča iz Rima: Zadoje čase pišejo nekateri inozemski listi, da je nastala napetost med Italijo in Albanijo in da je rimska vlada poslala celo ultimatum v Tirano. V uradnih krogih demantirajo vest o ultimatu, priznavajo pa, da se vrše med obema vladama razgovori za ureditev spornih točk. Ti razgovori so političnega in finančnega značaja in se bodo, kakor je pričakovati, kmalu ugodno končali. Kar se pa tiče vprašanja šol, je zainteresirana tudi sveta stolica, ki z živo pozornostjo spremlja akcijo rimske vlade v tem vprašanju.

Starhemberg v Rimu

Rim, 30. avg. AA. Vodja avstrijske Heimwehr knez Starhemberg in propagandni ravnatelj za avstrijske železnice Reichl sta se z letalom pripeljala v Rim, Italijanski listi pri tej priliki poudarjajo, da je bodočnost neodvisne Avstrije v veliki meri odvisna od sil, ki jih vodi knez Starhemberg. Problem je torej v tem, da se zagotovi njihova podpora Dollfusovi vladi, predvsem pa politiki za neodvisno Avstrijo, po drugi strani pa mora Heimwehr ostati izven okvira redne vojske. Zato se je Mussolini v Riccionu tudi upri preureditvi Heimwehra v nekakšno rezervno, ker bi to imelo za posledico bodisi povečanje avstrijskih vojaških elektiv preko meja, ki jih dovoljuje mirovna pogodba, bodisi odpravo znatnega dela Heimwehra.

Potovanje Reichla je v zvezi z nameravano intenzifikacijo italijansko-avstrijske trgovinske izmenjave.

Vsi uradi okuženi od hiterizma

Dunaj, 30. avg. b. „Reichspost“ objavlja v dolgem članku neznosne razmere, ki vladajo na salzburski pošti. Po tem članku so vsi ti uradi velika narodno-socialistična celica, kjer se prisluškuje vsem telefonskim razgovorom med deželno vlado in policijo. List pozivlja vlado, da energično nastopi in da vendar enkrat odstrani vse sumljive uradnike.

Tudi Belgija

Bruselj, 30. avg. AA. Vojni minister Deveze je izjavil zastopnikom listov, da je vojno ministrstvo v zadnjem času posvetilo posebno pozornost gradbi novih utrdb okoli Liegeja in Namurja. Te utrdbe so zato zgrajene, da olajšajo morebitne boje na meji, ne da bi se pri tem vznemirjalo prebivalstvo v notranjosti države. „Mislim,“ je nadaljeval Deveze, „da smo vse storili, kar je bilo v naših močeh, toda če hočemo načrt popolnoma izvršiti, so nam potrebni še naknadni krediti. Te utrdbe,“ je zaključil Deveze, „so popolnoma obrambnega značaja.“

Nobenega novega vprašanja

Zeneva, 30. avg. (a) Svet Društva narodov se sestane 22. septembra, to je 3 dni pred sestankom vsakoletne skupščine DN. Na dnevnem redu tega sestanka ni nobenega novega vprašanja.

Suhi režim v zatonu

Washington, 30. avg. (a). Vse kaže, da se bo tudi washingtonska država z veliko večino izrekla za odpravo 18. amandmana. Pristaši suhega režima so se zanašali, da bodo vsaj v tej državi dosegli zmago, ker jim je sistem glasovanja po okrožjih, ki je v veljavi, v tej državi ugoden; daje namreč premoč kmetiskemu prebivalstvu, ki je v splošnem za prohibicijo.

Osebnosti

Belgrad, 30. avg. m. Premiščeni so naslednji poštini uradniki: na poštini urad v Maribor I. Marjica Verlič, do sedaj v Slatina-Radenci, na poštini urad v Ptuj, Anton Vlah, do sedaj v Moškanjcih, na poštini urad v Celje, Marija Rabič, do sedaj Dobra, na pošto Ljubljana I. Ferinad Nadrag, do sedaj na pošto Ljubljana II. na pošto Ljubljana II. Bernardina Urbančič iz pošte Ljubljana I. na poštini urad Maribor II. Franče Šuman iz pošte urada St. Lenart v Slov. gor. na pošto Slatina-Radenci, Stefanija Šifer iz poštne urada v Mariboru. — Premiščeni je Emerik Kukuljen iz železniške pošte Celje na železniško postajo Novo mesto.

Naš veliki prijatelj odšel Ameriški poslanik Prince v slovo Slovincem in „Slovencu“

Belgrad, 30. avg. m. Z nocošnjim ekspresnim vlakom je zapustil Belgrad in našo državo dolgoletni ameriški poslanik na našem dvoru Prince, ki je prostovoljno zapustil diplomatsko službo in sedaj odhaja na kolumbijsko vseučilišče, kjer bo svojim dijakom zopet predaval slavistiko.

Pred svojim odhodom je Prince sprejel našega dopisnika ter mu je v ljubeznivem razgovoru orisal svoje delovanje na svojem dosedanjem mestu v Belgradu. Prince na svojem uradnem mestu ni bil samo uradna oseba, bil je mnogo več, kajti on je ljubil narod, med katerim je živel in se zanimal za njegove težave in življenje. Prince je zahajal med narod, se pomešal med navadne ljudi in študiral narodne običaje ter prisluškoval narodni duši. To mu je bilo v veliki meri omogočeno, ker obvlada perfektno srbohrvaščino in tudi slovenščino. Za svoje dijake na kolumbijski univerzi je že pred leti pričel pisati slovensko slovnico, ki jo bo sedaj dokončal v Ameriki. Za časa svojega dolgotrajnega bivanja v Jugoslaviji je prepoznal vso državo, in je posebno rad zahajal v Slovenijo, kjer je vsako leto prebil počitnice na Bledu, ki po njegovi izjavi po svojih krasotah prekaša razna svetovna letovišča. Ti naši kraji so mu tako prirastli k srcu, da bo tudi prihodnje leto prišel iz Amerike na počitnice na Bled. Poslanik je ponovno naglasil, da se čudi energiji slovenskega naroda, ki se je že prav tako maloštevilni, obdržal na tako eksponiranem ozemlju. To je lahko storil samo narod, ki ima v sebi ogromne življenjske sile. Na isti način so se obdržali Baski, Bretonci, Valižani.

Pri slovesu je G. Prince pobil našega dopisnika, da se sme vaš list v njegovem imenu zahvaliti vsem Slovincem za vso naklonjenost in usluge, ki so mu jih storili za časa njegovega bivanja v Sloveniji.

Pismo iz Mostarja

V Mostarju, 28. avgusta 1933.

Te dni sem se četrtič v teku enega leta vozil iz Ljubljane v Mostar. Tretjikrat sem užival morsko pot od Splita do Metkoviča, ki je za nas „severne barbare, porojene v snegu, ledu in meglah“ (Aškerc) vedno mikavna, tako da se le nered in v sili odločim za pot po suhem preko Broda in Sarajeva. Nad mirno morsko gladino se je razpejalo nebo, tako jasno in svetlo, da ga pri nas doma takega skoraj ne poznamo; na eni strani naše morske poti so žarela v solncu dalmatinska sela in kopališča, nad njimi pa so se ostro odražale skale, gole in strme, da te kar spominjajo na vrhove Alp; na drugi strani je mirno čepel Brač, Hvar je pa ležal vznak, udobno in na dolgo iztegnjen po morskih valovih, in nas je mirno motril dolge ure, ko smo se vozili ne daleč od njega proti objemu hladnih Neretvinih valov, ki prihaja mostarske popotnike sprejemati prav do obale.

Imamo še tretjo zvezo Slovenije z Mostarjem in odkar mostarim, se vedno pripravljam, da bi jo spoznal: to je pot preko Banjaluke. Tam imamo (prav za prav: smo imeli) namreč odličnega zastopnika „slovenskih fantov“ v Bosni in Hercegovini, pisatelja Matijo Malešiča, ki je približno pred letom dni prišel iz Črnogorja k banski upravi v Banjaluki. Odkar službujeva tako blizu drug drugega (prej nego v enem dnevu sem lahko pri njem), se pripravljam vsake počitnice, da bi Matijo obiskal in se z njim pomenil, kako se mu godi in kaj piše, pa že vedno pride kaj vmes, da mi prekriža načrte. Letos sem ga hotel 24. avgusta mimogrede obiskati v bolnišnici v Zagrebu, pa mi je baš dan poprej odkuril v Slovenske gorice. V Banjaluki je bil namreč hudo zbolel in zdravnik so se že bali, da jim bo ušel in pustil telo v bolnišnici; a Matija je po dolgih tednih ležanja vendar spravil svoje ude na zagrebško medicinsko kliniko, kamor je tudi že sedaj „pristojeno“. In prav je, da je najodločnejše usmeril svoje korake nazaj proti zdravju: saj ima — da ne govorimo o družinskih dolžnostih — že dolgo vrsto literarnih načrtov, od katerih me zanimata posebno dva. Kot bojevnik iz svetovne vojne namerava napisati večje leposlovno delo, kjer bo uporabil svoje doživljanje iz strašnih dni v Srbiji in ob Soči. Navdušujem ga tudi za drugo delo, ki bo spadalo — recimo v vrsto povesti kakor Kernikova Jara gospoda: opiše naj življenje, boje in tudi trpljenje uradnika naših dni, razne vrste zastopnikov tega stanu v današnjih dneh. Sedaj je bil dalje časa v službi izven Slovenije, razširil si je obzorje, lahko je primerjal in tehtal, tako da upamo, da bo Kruhu, za katerim gredo Prekmurci, sledil tudi opus kruha, ki si ga služimo uradniki. Saj imamo Slovinci še malo slovstvenih del, ki bi jim bila snov vzeta iz uradniškega življenja.

Kaj pa delam tako zgodaj v Mostarju? Likvidiramo lanske šolske leto, saj je število učencev, ki delajo te dni popravne izpite, skoraj tako veliko kakor število tistih, ki so že v juniju izdelali; v juniju jih je namreč od 608 izdelalo 261 (42,9%), ponavljalni izpit iz enega ali dveh predmetov jih pa ima 224 (36,8%). Zraven se pa poslavljamo od tovarišev, ki so premeščeni in bodo v nekaj dneh odšli na nova službena mesta. Izgubimo ravnatelja, ki je doživel zasluženo povišanje s tem, da je imenovna — Bošnjak po rodu — za ravnatelja I. moške gimnazije v Sarajevu. Zapušča nas pa tudi neki profesor, ki je premeščen po svoji želji in o katerem sem se bil že davno namenil poročati kaj malega Slovincem bralcem, med katerimi ima tudi nekaj osebnih znancev, seveda ne radi osebe dragega mi tovariša ampak radi tega, ker je njegova usoda poučena za vsakega, kdor se hoče nekoliko zavzeti v neposredno preteklost prebivalstva na jugu bivše monarhije. Že njegovo ime — Sava Šiniković — ga označuje kot Srba. Mojo pozornost je vzbudil pred letom dni ob prvem vstopu v konferenčno sobo radi izredne finosti v občevarju in ljubeznivosti, s katero mi je pomagal preko začeti težkoč na novem službenem mestu. V Mostarju je slovel v vseh krogih brez razlike vere kot profesor, ki je v prav izredni meri na svojem mestu kot učitelj, kot znanstvenik, kot tovariš in kot družabnik. Toliko so mi pripovedovali o njem dijaki in njih starši, da sem ga prosil za dovoljenje, da sem prisostvoval njegovemu pouku. Izplačalo se je! A kar sem hotel o njem povedati, je tole: Bilo je lani na pravoslavni praznik sv. Nikole (19. dec.), ko sem mu na domu njegovega očeta — pravoslavnega župnika — čestital slavo. Tedaj mi je pripovedoval njegov oče, kako je bil med vojno več nego dve leti — talec. Ob pričetku svetovne vojne so ga takoj zaprli z nekaterimi drugimi Srbi iz Mostarja in kadar je vozil kak vlak, so vzeli s seboj enega izmed zaprtih kot talca. (Zaprli so bili samo radi tega, da so jih imeli vedno pri rokah kot talce, kadar je odhajal vlak.) Če se je izvil kak napad na vlak, je dobil talec brezplačen vizum za drugi svet. Tudi naš župnik je imel ta vizum že v rokah, a ga po srečnem naključju, ozioroma po neustrašenosti nekega častnika Dalmatince ni bilo treba uporabiti. Vozil se je kot talec iz Mostarja proti Jablanici, ko se nenadoma pred postajo ustavi vlak: na progi je ležala velika skala! Brez daljših ceremonij so povabili župnika, naj se pripravi za pot na drugi svet. Že je zapustil vagon in korakal proti kraju, kjer bi naj bil njegov grob, ko je nepričakovano prišla rešitev. Župnikovo smrt je zahteval neki stotnik, ki je bil v Jablanici poveljnik oddelka za čuvanje proge; poveljnik vojaškega transporta je bil pa neki nadporočnik iz Splita, ki se je sedaj energično zavzel za talca in dokazoval, da nikakor ni gotovo, da bi bil kdo nalašč zavlekel skalo na progo, ampak da je bilo mnogo verjetnejše, da se je skala sama privalila s strmin nad železniško progo. (Železniška proga ob Neretvi te v mnogočem spominja na pro-

go med Ltko in Zidanim mostom: pod teboj reka, nad teboj pa strmi breгови in skale.) Nobeden od častnikov ni hotel odnehati, rožljala sta s sabljami in sezala tudi že po samokresu, kake pol ure je morbiti trajalo srdito prerekanje, ki se je končalo s tem, da se je župnik — vrnil v železniški voz... „Ali Vam je pustil zapor in razburjenje kaj neugodnih posledic za Vaše zdravje?“ sem vprašal popa.

„Kakor vidite, sem za svoja leta še trden,“ je odgovoril, „in prav nič mi ni žal mojega trpljenja — še v zaporu smo bili dobre volje — samo da so prišli časi svobode.“

Moj tovariš Sava je prav v juniju ali juliju 1914 maturiral. Pravijo, da so počitnice po maturi najlepše. Ta je bila pa pri abiturientu Šinikoviću velika izjema: istočasno ko so očeta zaprli, so tudi njega internirali v Komorno na Ogrskem (sedaj je ta kraj na Slovaškem), odkoder so ga pozneje premetili v Kečkemet. Tu si je služil sam svoj kruh kot delavec v tovarni. Iz internacije ga je „rešil“ poziv v vojaško službo. Tri leta je bil na fronti, tudi naše slovenske kraje je spoznal pri tem (daje časa je bil n. pr. blizu Boveca); spremljala ga je pa stalno oznoba „p. v.“ (politično sumljive) in zato je bil korpusarski čin najvišja žarža, ki jo je dosegel pri vojakih. Pa ni treba misliti, da je bil Sava kot dijak kak „politični petelin“; bil je samo predsednik nekega dijaškega čisto literarnega krožka, kakor se je tudi njegov oče predvsem udeleževal na kulturnem polju. „Vidiš, tako sem izgubil štiri leta svojega življenja v našepi mladostni dobi,“ je dostavil, ko mi je na mojo željo pripovedoval iz svojih težkih dni. Morebiti ni bilo napačno, kar sem mu odgovoril: „Ne, nisi jih izgubil: prav radi tega, ker si toliko pretrpel, si sedaj najboljši učitelj na zavodu; več razumeš in več vidiš nego tisti, ki ni občutil krivice.“

Posebno všeč mi je bilo pri vsej stvari še to, da Sava tega, kar je pretrpel, nikdar ne obesa na veliki zvoni in ne zahteva zato nikake „odškodnine“ ali kaj sličnega; nanesel je samo srečen slučaj, da sem izvedel za njegovo zgodbo ob priliki razgovora z njegovim očetom.

Rad prebiram tukaj nesmrtno Mažuraničovo delo o smrti Smail-age Čengijlića. Saj se dejanje dogaja na hercegovskih tleh, na Gackem polju, kamor vozi vsako jutro avtobus iz Mostarja. Tam berem znane verz — mislim, da jih znam približno na pamet —

Boj se onog, koj' je viko
bez golema mrtjeti jada!

Tudi tisti ima bodočnost, kdor zna za svoje
ideale trpeti „bez golema jada!“

Gospod urednik, zopet se mi je pismo razširilo in postalo obširnejše, nego sem nameraval v začetku, in zopet boste imeli težavo, kako ga hoste spravili v Vaše stolpce. Naj v opravičilo navedem neko zgodbičko, ki mi jo je pripovedoval neki Srb o darovih, ki so si jih posamezni narodi izprosil od Boga. Nemec je prosil: „Gospod, daj mi moč! Francoz: „Daj mi slavo! Rus: „Daj mi čaja in vodke! Srb pa: „Bože, daj nam, da se dogovorimo! Morebiti je nekaj želje, da se dogovorimo, v Mostarju prešlo tudi name, pa naj velja to za olajševalno okolnost pri dolžini mojih pisem.

Ivan Doleneč.

Predsednik vlade v Crikvenici

Sušak, 30. avg. b. Predsednik vlade dr. Srškič se mudi s svojo družino v Crikvenici. Včeraj je pregledal bližnja kopališča in ladjedelnico ter se nato vrnil v Crikvenico.

„Sport im Bild“ prepovedan

Belgrad, 30. avg. (a) Z odlokom notranjega ministra je prepovedano uvažati in širiti v naši državi mesečnik „Sport im Bild“, ki izhaja v Berlinu.

Belgrajske vesti

Belgrad, 30. avg. m. Z nočnim brzovlakom se je vrnil v Belgrad pravosodni minister Boža Maksimović, ki je prebil svoje počitnice deloma v Karlovcih, Dalmaciji in Črni gori.

Belgrad, 30. avg. m. Na rojstni dan prestolonaslednika Petra dne 6. septembra bo na Banji velika revija belgrajske garnizije v spomin na izročitev novih jugoslovanskih zastav posameznim polkom leta 1930.

Šolska vest

Kraljevska banska uprava razglasa, da se višji vpisovanje v novo otvoreno III. realno gimnazijo v Ljubljani največ v naslednje število oddelkov: I. II. in III. razred po 3 oddelke, IV. in V. razred po 2 oddelka, VI., VII. in VIII. po 1 oddelke. III. realna gimnazija vpisuje učence v vse razrede realne gimnazije in v realne oddelke.

Cene hmelja čvrste

Zalec, 30. avg. Mirna kupčija je trajala tudi danes ves dan. Ker so hmeljarji zelo rezervirani, je prišlo le do malih zaključkov po neizpremenjenih cenah 85 Din do 95 Din. Računajo, da je s predprodajo vred prodanih do sedaj največ 2000 stotov, to je 20% letošnjega pridelka. Tendence je prejškoslej zelo živahna in cene čvrste.

Zatec (CSR), 30. avg. Kupčija s hmeljem je zelo živahna. Cene se stalno dvigajo. Danes so plačevali splošno 105 do 115 Din za kg. Tendence je zelo čvrsta, ker hmeljarji zahtevajo višje cene in za enkrat prodajajo le manjše partije.

Krasna si, zemlja dolenjska!

Pevsko društvo »Sava« slavi v nedeljo svojo 25 letnico obstoja. Pevsko društvo »Sava« je znano tudi širom Slovenije, saj je že parkrat nastopilo tudi v ljubljanskem radiu. Ob tej priliki bo blagoslovljena tudi društvena zaslava.

Ljubljanske vesti:

Konjska vprega v Ljubljani

Ograje ni — vozovi padajo v Ljubljano.

Ljubljana, 30. avgusta.

Ni še dolgo, ko se je nekemu kmetu prekucnil v Ljubljano iz šentpeterskega nasipa voz s konjem in davi okrog pol 9 se je na istem mestu — pred Petelinovo trgovino — pripetila do pičice enaka nesreča. Niti po nesreči občinskega svetnika Zajca pred cukrarno, niti po prvi omenjeni nesreči in skoraj gotovo tudi sedaj po tej nesreči pa se mestna občina najbrže ne bo zganila, da bi napravila tam nadvse potrebno zasilno ograjo. Mislimo, da bodo konji in vozovi kar naprej padali v Ljubljano in morda pride še kdaj do nove nesreče človeških življenj. To pa vse zato, ker ima mestna občina denarja in časa pač za druge, morda tudi nujne stvari, za to najbolj nujno zadevo ga pa nima. Tako so ljudje, zlasti pa kmetijski vozniki, pripuščeni sami sebi in svoji lastni pažnji. Najmanjša nepazljivost se tukaj obično kaznuje. Kmetijski ljudje, ki prihajajo v mesto, pa bi seveda radi kaj kupili in tako se pripeti da morajo semintja včasih pustiti konja z vozom brez nadzorstva. To sicer ni dovoljeno, vendar je umevno. Nedvom-

no pa je, da bi do današnje nesreče ne prišlo, če bi na obrežju Ljubljane stalo vsaj nekaj, kar bi spominjalo na ograjo.

Od posestnika Ivana Kosa iz Podgorice 33 pri Dolu, se je njegova sestra, tudi posestnica, izposodila konja z vozom, da je pripeljala v Ljubljano nekaj krompirja in drugih kmetijskih pridelkov na prodaj. Ko je kmetica krompir prodala, je nasula konja seno, sama pa je skočila v bližnjo trgovino nekaj malega kupit. Konj je medtem pojedel seno, rad bi si pa privoščil še nekaj trave, ki raste tam ob obrežju. Prišel je ritensko riniti proti travi. Voz pa ga je s svojo težo potegnil navzdol po bregu in v slugo in sicer tako, da je padel voz na konja. Konj se je takoj ubil, voz pa zelo razbil. Prišli so poklicni reševalci, ki so potegnili voz in mrtvega konja na suho. Konja je odpeljal nato konjač. Posestnik Kos trpi okoli 3000 Din škodo.

Bojimo se, da bomo morali še večkrat poročati o podobnih nesrečah vse do tedaj, dokler mestna občina ne bo uvidela potrebe po ograji na obrežju Ljubljane.

kanske vsote. Po vojni se je naenkrat pojavil v Sloveniji, kjer je v nekaj letih izvršil več sleparij. Izdajal se je prav tako za doktorja in celo za načelnika notranjega ministrstva. Pred ljubljanskim deželnim sodiščem je bil zaradi raznih goljufij obsenjen na dve leti težke ječe. Kazen je prestal, nato pa izginil iz Slovenije. Pojavljaj se je po raznih krajih naše države na jugu, zlasti po Bosni. V Sarajevu je izvršil nebroj sleparij in je zato bil obsenjen na večmesečno robijo. Včeraj dopoldne pa so ga pripeljali v Ljubljano da odsedi 15 dnevno kazen.

Uršulinske šole. Vpisovanje na uršulinski realni gimnazij v Ljubljani bo 1. in 2. septembra ob 8 do 12. Učencem, ki bodo stanovali v zavodu, ni treba posebe priti k vpisovanju. Zadošča, da so se javile kot gojenke. V zavod se sprejemajo v oskrbo tudi učenke, ki posejajo državne meščanske, srednje in višje šole. Otvoritvena služba božja za učiteljske, vadnice in realno gimnazijo bo dne 10. septembra ob 8 v samostanski cerkvi, pouk se bo pričel 11. septembra. — Uršulinska meščanska šola v Ljubljani ima vpisovanje 1. in 2. septembra. Otvoritvena služba božja bo v nedeljo 10. septembra ob 8. V ponedeljek 11. septembra ob 8 se prične redni pouk.

Dr. Jože Jakša

zopet redno ordinira

Naknadno vpisovanje učencev na II. deški osnovni in višji narodni šoli v Ljubljani »Graben« (Cojzova cesta 5) bo v petek 1. septembra ob 8 do 12. Starši, ki svojih otrok še niso vpisali, naj jih ta dan zanesljivo vpišejo, zakaj v ponedeljek 4. septembra se začne redni pouk. Sv. maša bo v soboto 2. septembra ob 8 v Trnovem. Starše opozarjamo posebno še na to, da ima šola na Grabnu letos I. II. in III. razred višje narodne šole. Ker po drugih ljubljanskih šolah ni II. in III. razreda višje narodne šole, naj vpišejo na Grabnu vse one učence, ki so dovršili I. razred višje narodne šole (prej 5. razred). Višja narodna šola je namenjena za one učence, ki ne gredo na meščansko, oziroma srednjo šolo, temveč so namenjeni, da se gredo učiti obrta, trgovine itd. Ves pouk je usmerjen tako, da bodo gg. obrtniki z učencem, ki bo dovršil vse štiri razrede višje narodne šole, gotovo prav zadovoljni in bi učenec obrtno nadaljevalna šola samo v veselje in jim bo tem lažje odprla pot k še večji nadaljni izobrazbi.

Vpisovanje na dr. konservatorij v Ljubljani se prične jutri v petek, dne 1. septembra. Vpisuje se vsako dopoldne od 9 do 12, do 7. sept. v sobi št. 18, v poslopiju Glasbene Matice v Gosposki ulici. Vse podrobnosti v veži zavoda.

Šola Glasbene Matice ljubljanske vpisuje v petek, soboto in prihodnji ponedeljek, dne 7. sept. Podrobnosti v veži poslopija Glasbene Matice.

Nogometna tekma med tramvajskimi uslužbenci in postarji. Zgledu častnikarjev in častnikov ter mitničarjev in stražnikov bodo sledili tudi poštini nastavljenici in tramvajski uslužbenci, ki bodo dne 10. septembra igrali nogometno tekmo v korist trboveljske mladine. Občinstvo na to tekmo, ki bo vseskozi resna in bo nudila tudi sportni užitek, že sedaj opozarjamo.

Drevesa pri Florjanski cerkvi. Priznati je treba, da je bila florjanska cerkev in njena okolica prav krasno preurejena. Zasajen je bil tudi majhen park dreves, ki se cerkvi in okolici prav lepo podaja. Ljudje pa zadnje čase opazujejo, da se ta drevesa počasi suše, ker jih nihče ne zaliva in se je bati, da se bodo tudi res posušila. Drevesa namreč še niso povsem zakoreninjena v zemljo. Okolica florjanske cerkve bi precej izgubila na lepoti, in zato bi bilo umevno, če bi mestna vrtnarija pošiljala vsak dan kakšnega delavca, ki bi do prihodnjega deževja ta drevesa zalival. Prihodnje leto potem dreves ne bi bilo več treba zalivati, ker bi se že zarasta v zemljo.

Na Rimski cesti je sedaj razkopan hodnik. Mestna elektrarna tam namreč izmenjuje oziroma na novo polaga kabel za električno napeljavo.

Zavod sv. Marte, Streliška ulica 5 priporoča dobre kuharice, sobarice, natakarike in služkinje za vsa dela.

Nočno službo imata lekarni: dr. Piccoli, Dunajska c. 6 in mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

V novoovrjeni menzi sprejemamo še nekaj gostov. Hrana domača, prvotna. Naslov v upravi.

Bluze, razno damsko perilo, torbice, rokavice, najnovejše mode, dobite le pri tvrdki Milos Karničnik, Stari trg.

Nosečim ženam in mladim materam pripomore naravna »Franz-Josef« grenčica do urejenega delovanja želodca in črev.

Moste pri Ljubljani

Drevi ob pol osmih bo v kapelici Salezijanskega mladinskega doma pridiga za moše in fante, nato litanije in blagoslov.

Cerkveni vestnik

Članice stolnih kongregacij Kraljice presvete rožnega venca in Brezmadežne imajo v petek, dne 1. septembra ob 1 zjutraj v Alojzijeviski kapeli skupno sv. mašo in sv. obhajilo, v soboto, dne 2. septembra pa prično z rednimi shodi. Voditelj.

Poizvedovanje

Najdena je bila v vlaku moška črna suknja. Dobiti jo je v Sebenjah 40-42.

Zadnja poročila:

Preobrat v bolgarski zunanji politiki

Sofija, 30. avg. k. Organ socialistične stranke »Narod« objavlja danes članek bivšega ministra Pastuhova, v katerem pravi, da bo predsednik francoske republike Lebrun jutri sprejel v avdiciji bolgarskega kralja in kraljico. Iz Pariza se bo bolgarski kraljevski par odpeljal v London, kjer ju bo sprejel tudi angleški kralj. Kralj Boris

Kongres hitlerjevcev v Nürnbergu

Večina držav se ni odzvala povabilu

Nürnberg, 30. avg. k. Nocoj je bil slovesno odprt kongres nemške nacionalno socialistične stranke. Zvonili so zvonovi v vseh cerkvah. Opoldne so na zvoniku nürnberške katedrale izobesili velike hitlerjevske zastave. Tekom dneva so došle v Nürnberg vodilne osebnosti narodnosocialne stranke. Zvečer je slovesen sprejem na čast Hitlerju. Današnji »Angriff« objavlja članek, v katerem pravi, da bo kongres v Nürnbergu podal svetu dokaz, da obstoja en voditelj, ena stranka, ena edinstvena volja naroda, ena zedinjena država.

London, 30. avg. k. Kakor se govori, je večji del držav, katere je Hitler povabil, da pošljejo svoje zastopnike na veliki kongres nacionalno socialistične stranke v Nürnberg, sporočil Hitlerju,

Boj brez pardona

Dunaj, 30. avg. k. Po izjavi dr. Steidleja, šefa javne varnosti na štajerskem, se bo te dni ustanovilo koncentracijsko taborišče za avstrijske nacionalne socialiste.

Dunaj, 30. avg. k. Generalna poštna direkcija je odredila v nekaterih podeželskih mestih, posebno v Linzu in Salzburgu preiskavo proti večjemu številu poštarnikov, o katerih je ugotovljeno, da pripadajo narodnosocialistični stranki, da so

bo imel zelo važne sestanke s političnimi osebnostmi. Pastuhov prihaja do zaključka, da se bodo v bolgarski zunanji politiki izvršile zelo važne spremembe in da se sedaj dela na tem, da se s pomočjo zapada omogoči sporazum med Bolgarijo in Južoslavijo.

da se na žalost ne morejo udeležiti kongresa. Te države so: Francija, Anglija, USA, Rusija, Japonska, Poljska, Češkoslovaška, Jugoslavija, Belgija in Nizozemska. Veliko senzacijo je povzročila vest, da je tudi Vatikan odklonil povabilo.

Namesto krščanskega križa - kljukasti

Würzburg, 30. avg. k. V mestu Meinbergheimu na Bavarskem so o priliki popravila zvonikov evangelijske cerkve postavili na vrh zvonika kljukasti križ. To je prvi slučaj, da se je cerkveni križ zamenjal z nemskim državnim simbolom.

prisluskovali telefonskim razgovorom in odpirali pisma v korist Nemčije. V Linzu sta že suspendirana dva uradnika, tudi v Salzburgu je bilo odrejenih več suspenzij. V vsa večja mesta so razposlani višji uradniki, da izvršijo stroge preiskave in odredijo potrebno, da se v bodoče ne bodo več prisluskovali telefonski pogovori in da bodo na takih mesta odrejeni samo absolutno zanesljivi uradniki.

Mariborske vesti:

Človeška bivališča?

Slučajno se je odkril zopet kričoč primer, ki opozarja na veliko stanovanjsko mizerijo našega delavstva. Cela vrsta mladih ljudi, zaposlenih v raznih mariborskih industrijskih podjetjih, je prihajala zadnje čase po zdravniško pomoč. Vsi zvi od revmatizma in prehlada. Zdravnik se je zanimal za njihove stanovanjske razmere ter doznal, da so naravnost obupne. Delavci niso bili stalno zaposleni, le od časa do časa je ujel kateri kako službo. Zaslужili so malenkost, ravno za življenje, in še to so delili s tovariši brez posla. Poštenega prenočišča si niso mogli privoščiti, pa so stanovali tam nekje v magdalenskem predmestju v nekem starem magacinu. Ležišča so si uredili kar na be-

tonske tleh, polnih vlage in mokrote, ki je pronicala v notranjost. Skraja jih je prenočevalo samo par, potem pa se je med delavstvom razvedelo za priliko cenega prenočevanja ter se je klet nagloma napolnila. Klet so potem spremenili v stanovanja, tako da se je razdelila notranjost z deskami in nekakšne pograde, ki so se oddajale v najem. Posledice niso izostale. Več delavcev je že v bolnišnici, mnogim pa bodo ostali trajni sledovi oslabelega in zapravljenega zdravja. Primer, ki zopet živo dokazuje nujno potrebo, da se zgradi v Mariboru delavski azil, ki bo vsaj v najbolj kričočih primerih prinesel nekoliko odpomoči.

Bog daj srečo! V mariborskih župnijah so se zadnje dni poročili: Ivan Borstner, zasebni uradnik, in Valerija Senekovič, zasebnica; Tomaž Aglič, progovni nadzornik v pok. in Jožeta Lorber, zasebnica; Anton Vrtovec, policijski poduradnik in Julijana Kleine, šivilja; Avguštin Pristovnik, tkalski podmojster in Leopoldina Černešek, tkalka; Eduard Peklar, retušar, in Marija Belej, posestniška hčerka; Jožef Črgulj, zidarski pomočnik, in Daniela Kaiser, šivilja; Anton Lešnik, mizar, in Justina Cvilak, kontoristinja; Ivan Macarol, tovarniški delavec, in Marija Fluher, prodajalka; Ivan Čič, strojni ključavničar, in Franciška Beranič, hčerka hišnega posestnika; Simon Strmšek, kovaški pomočnik, in Roza Goljat, posestnikova hčerka. Novoporočencem obilo sreče!

Prisrčno slavlje zlate poroke sta obhajala zlatoporočnica Franc in Alojzija Nipič. V magdalenski cerkvi je imel najprej sv. mašo s prisrčnim nagovorom kaplan dr. Josip Meško. Med sv. mašo so svojemu tovarišu-zlatoporočencu svetili magdalenski svečarji in cerkveni pevci ter tako povzdignili prisrčno slovesnost. Slavljenčema obilo zdravja, moči in zadovoljstva!

Proračun se sestavlja. Na mestnem magistratu imajo polne roke dela s sestavljanjem občinskega proračuna za leto 1934. Vsi uradi so svoje predloge že zaključili in predložili mestnemu knjigovodstvu.

Šahisti na plani Kulturno društvo »Triglav« prireja z začetkom nove sezone več šahovskih tečajev, in sicer za gospode in dame. Tečaji se bodo vršili za začetnike in tudi za že izkušene igralce. Sestanek vseh prijavljencev, kakor tudi starih članov, se vrši v torek 5. sept. ob 20 v Češki sobi Narodnega doma (vhod iz Kopalniške ulice). Prijave se sprejemajo pri g. Bogdanu Pušenjaku, Maribor, Miklošičeva ulica 2/1, kjer se dobe tudi vsa pojasnila.

SK Maraton, lahkoatletski odsek. Radi zapore Rapidoevca igrišča, se vrši lahkoatletski dvoboj SK Maraton: Zelezničar, v soboto ob 16 na igrišču Maratona in Maribora, v nedeljo ob 9 na Mariborskem otoku. V soboto morajo biti najpozneje ob tri četrt na 16 na Livadi sledeči atleti: Kleut, Smerdel, Rudl, Zdravko, Verstovšek, Vidic; rezerve: Dujec in Luči. V nedeljo ob pol 9 pa morajo biti na otoku: Grmovšek, Štručl, Vidic, Lešane, Uratnik, Zdravko, Kleut, Macun, Greif; rezerve: Jurinec, Zunec.

Iz železniških delavnic. »Prihodnji teden bo bore malo zaslužka. Kako naj si pomagamo, ako tri dni v tednu ne delamo? In prihodnji teden bo tako. V sredo bomo počivali, v petek in soboto. Radi petka nam ni. Praznik je. V soboto bomo počivali, ker se baje »ne izplača« delati, ker sledi itak nedelja. Nam pa je do dela in zaslužka radi naših žena in otrok, ki jih imamo preživljati. Naj bi vsaj samo dva dni praznovali, ako že mora tako biti. Dovolj je to. Čemu še v soboto?« — Delavci.

Iz vrst mariborskih sportnikov. Znani odlični kolesarski dirkač Bruno Faninger od SSK Maratona je odpoval v svrhu nadaljevanja svojih študijev v češkoslovaško republiko, kjer bo stal na maratonske barve.

Goban-orjak. Od Sv. Barbare v Slov. gor. je prinesla kmetica Roza na trg izredno velik in popolnoma zdrav eksemplar užitnega gobana, ki tehtal 900 gramov.

Glasbena šola »Mladinski dom«. Cvetlična ulica 28, opozarja, da se vrši vpisovanje od 1. septembra naprej dnevno od 10—12 in od 15—17. Omembe vreden bo zlasti pouk violine, ki ga bo nudil znani violinist Poljanec Taras, absolvent praškega konservatorija.

Iz organizacije mestnih uslužbencev. Mariborske mestne uslužbenke bo zastopal na kongresu magistratnih uslužbencev Dravske banovine v Ljubljani, dne 7. in 8. septembra vodja mestnega socialno političnega urada A. Brandner.

Svevec brez prestanka. V hladilniku, kjer je prostor za led, je bistro oko obmejnih organov pri št. Ilju iztaknilo 60 kg saharina in vžigalnikov. Globa bo precej huda ...

Dirke bodo. Poštela priredi v nedeljo, dne 3. sept. t. l. ob 15 klubske dirke s startom pri Mautberjevi gostilni v Zgornjem Radvanju in z dirko do Poleskega.

V znamenju kumarca in hrusk je bil včerajnji mali trg, ki je bil z drugimi pridelki bolj slabo založen. Šest vozov kumarov so pripeljali kmetje, in 12 vozov hrusk, jabolk in sliv. Cene sadja so bile: jabolke in hruske 2—5, češnje 5—6, slive 4, grozdje 8—12 din za kg.

Ptuj

Smrt v mlaki. Na tragičen način je našla smrt 4-letna Franciška Budja, rejenka pri posestniku Martinu in Amaliji Bežjak v Sakušaku, fara Sv. Lovrenc v Slov. gor. Omenjena zakonca sta mlajša na skednju, mala Franciška pa se je igrala za skednjem. Ko sta opazila, da otroka ni nikjer, sta ga šla iskat. S strahoto sta opazila, da plava v bližini se nahajajoči jami otrokova kapica. Takoj jima je bilo jasno, da je otrok padel v poldrugi meter globoko jamo in utonil. Trupelece so potegnili z grabljami iz jame. Poskusili so sicer z umetnim dihanjem spraviti otroka k življenju, pa je bilo že prepozno, kajti otrok je bil že mrtev.

Smrtina kosa. Umrli je Matevž Krajnc, zasebnik iz Ptuj, v 74. letu starosti. Pokojni je bil poprej posestnik v Krčevini. Naj v miru počival! Zalujočim naše globoko sožalje!

Stožice pri Ljubljani

Pri nas danes gotovo nobeno drugo društvo ne uživa toliko vsesplošnih simpatij in ugleda, kakor ga uživa naše prostovoljno gasilno društvo. V njem so združeni naši najboljši moše in fante, pripravljeni žrtvovati se vsak čas v smislu največje socialne zapovedi človeštva in nesebične ljubezni do bližnjega. Kakor vsako leto, tako je imelo naše gasilno društvo tudi letos koncem pomladi namen prirediti svojo redno letno društveno prireditev, katere pa je bila odgovorjena ne po društveni, oziroma lastni krivdi. Zato pa se bo vršila v nedeljo 3. septembra popoldne na vrtu tovariša K. Sitarja v Stožicah 28 državena zabava, h kateri vabimo vse prijatelje — domače kakor iz sosesčine — da v obilnem številu pridejo k nam v prijazne Stožice. Na svidenje!

Radeče pri Zid. mostu

Pevski koncert. Cerkveni pevski zbor priredi pod vodstvom P. Ulage v nedeljo, 3. septembra ob 4 popoldne v Narodnem domu in ob 8 zvečer v hotelu Jadran, pevski koncert. Na sporedu je 16 slovenskih, hrvaških in ruskih narodnih in umetnih pesmi, katere pojejo moški, mešani in mladinski zbor ter orkestralne točke, ki jih izvaja godalni kvartet. Vse točke sporeda so dobro naštudirane in jih bodo sicer mladi zbori kar najbolje izvajali. Ker je namenjen čisti dobiceli mestnim brezposelnim, je dolžnost vsakega meščana, da se koncerta udeleži! Pesem vasa vabi bednim v pomoč! Vsi mestni brezposelnosti naj se zglase prve dni po koncertu med uradnimi urami v župnem uradu, kjer se jim bo razdelila podpora.

Dr. Ivan Pintar

od 2. do 6. IX. ne ordinira.

Razpis gledališkega abonementa

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani razpisuje za sezono 1933/34, ki se odpre v četrtek, dne 14. septembra t. l., gledališki abonma.

V informacijo p. n. občinstvu navaja v podrobnem:

A. Repertoar

temeljni na delih domače književnosti in na delih znamenitijših predstavnikov slovanskih in drugih literatur.

Drama uprizori iz domače literature sledeča dela: Cankar: Pohujšanje v dolini šentflorjanski, Hlapci, Golli: Kulturna prireditel v Črni mlaki, Kreft: Kreatura, Vombegar: Zlato tele; dalje iz arbohrvatske literature: Nusič: Mister Dolar, Krljež: V agoniji, Feldman: Zajec, Češko književnost zastopata: Dyk: Don Quijote in Werner: Pravica do greha, poljsko pa Žeronski: z delom: Ušla mi je prepelica. Iz ruske literature se uprizore: Dostojevski: Bratje Karamazovi in Andrejev: Gaudemus.

Nadaljnji repertoar bo črpala Drama iz naslednjih del: Aishylos: Orestija, Shakespeare: Komedija zmešnjav in Kralj Lear, Molière: Mizantrop, Claudel: Oznanjenje, Galsworthy: Beg ali Loyalties, Shaw: Sveta Ivana, Strindberg: Sonata strahov, Ortnar: Čevljar Anton Hitt. Uprizorila se bodo tudi dela za mladino in po potrebi nekaj del lažjega značaja.

V dramskem ansamblu v tej sezoni ni sprememb. Kot režiser-gost bo sodeloval dr. Branko Gavella.

Opera bo črpala svoj repertoar v novi sezoni izmed naslednjih slovanskih del: Odak: Dorica pleše: Stojanovič: Blaženkina prisega; Smetana: Libuša, Poljub in Dalibor; Janaček: Jenufa, Katja Kabanova; Moniuszko: Halika; Čajkovski: Pikova dama; Musorgski: Hovanščina; Čerepnin: 01—01; Stravinski: Petruska. Dalje bodo v repertoarju: Masseneti: Cherubim; Offenbach: Hoffmannove pripovedke (v novem prevodu); Rossini: Viljem Tell; Verdi: Traviata (v novem prevodu); Zandonai: Francesca da Rimini; Mozart: Figarova svatba. Ponovila se bodo nekatera najuspešnejša dela poslednjih sezon (Knez Igor, Luiza, Samson in Dalila, André Chénier, Tosca, Parsifal).

Opereta bo izvajala: izvirno revijo Bravničar-Peen: Stoji, stoji Ljubljana; dalje Abraham: Havajska roža; J. Strauss: Danes bomo tiči; Lehar: Frasquita. Tudi v opereti se bodo ponovila nekatera najuspešnejša dela (Poljska kri, Pri belem konjčku).

V ansamblu ni sprememb. Kot stalna gosta bosta nastopali pevki gospa Zinka Kunčeva in gđe. Milena Verbičeva.

B. Cene abonmaja

Razpisani so štirje abonmaji: dva stalna (sreda in četrtek), ki bosta imela predstave le na ta dva dneva, in sicer eden stalno ob sredah, drugi pa stalno ob četrkih. Poleg tega še A in B.

Abonma velja za 38 predstav: 20 dramskih ter 18 opernih in operetnih.

Abonmaji se sprejemajo od 4. sept. dalje v veži dramskega gledališča od 10 do 12 in od 15 do 17. Ljubljani abonenti reda Sreda in reda A in B imajo rezervirana lanska mesta do vsehvišje srede, dne 6. sep. Lanske abonente reda C in D prosimo, da se javijo v četrtek 7. sept. radi izbire sedežev v stalnih abonmajih ali v A in B. Novi abonenti za stalni red Četrtek se sprejemajo že od ponedeljka 4. sept. dalje, na vsa druga mesta pa od sobote 9. do srede 13. sept.

Cene stalnemu abonmanu Sreda in Četrtek so za 10% višje. V ceni je vračunana tudi še taksa za penzijski fond. Abonma se plača v desetih mesečnih obrokih in ne v osmih, kakor prejšnja leta. Prvi obrok meseca septembra pri vpisu.

K obilnemu podpisu abonmana vabi z odličnim spoštovanjem

uprava Narodnega gledališča v Ljubljani.

Mednarodni pustolovec v Ljubljani

Ljubljana, 30. avgusta.

Jetnišnica ljubljanskega okrožnega sodišča je danes dopoldne sprejela pod streho dokaj nenavadnega gosta, ki pa je drugače že star znanec paznikov. Mož je že priletel, elegantno napravljen in sivolasi. Iz Sarajeva je eskorta pripeljala v Ljubljano mednarodnega pustolovca Milana Bugarskega, ki je že pred vojno vzbujal veliko zanimanje kriminalistov. Bugarski je rojen Banačan. Pred vojno je prišel na Dunaj, da bi študiral pravo. Je zelo nadarjen možakar in govori več svetovnih jezikov. Študije pa je obesil na kol in se spustil v razne velike pustolovščine. Nastopal je kot doktor, pozneje pa se je celo izdal za avstrijskega nadvojvodo Salvatorja. Opeharil je razne osebe za veli-

Smrtna nesreča na Hrušici

Jesenice, 29. avgusta.

Hrušica je zadnje čase postala pozorišče nesreč, samomorov in umorov. V nedeljo se je na nevarnem klanec na Hrušici s kolesom ponesrečil mladenič Slivnik, tako, da so ga morali zvestnega odpeljati v bolnišnico. V ponedeljek zvečer pa se je skoraj ravno tam pripetila nesreča, ki je imela za posledico, da je mlado, nadobudno dekle odšlo pred večnega Sodnika.

Ivanka Dovžan, hči železničarja, stara komaj 22 let, je bila v nedeljo na akademiji na Javorniku, kjer je ostala tudi pri prosti zabavi. Vsi tedaj je bila v ponedeljek malo zaspala in je popoldne legla, da se prespi. Njen bratranec iz Javornika pa je prišel nekoliko pred šestjo na Hrušico z mo-

tornim kolesom ter jo povabil, da se z njim popelje malo ven, češ, da ji bo sveži zrak koristil. Ivanka se je njegovemu vabilu dolgo upirala, končno pa je vendar privolila, se opravičila ter sedla zadaj na motorno kolo. Peljala pa se nista daleč, že na koncu Hrušice, tam, kjer cesta zavije na mostiček, je nenadoma motor odpovedal, v tistem hipu pa se je s polno močjo zopet pognal tako, da je zadaj sedeča Ivanka Dovžan izgubila ravnotežje ter padla vznak. To je bilo ob šestih popoldne. Ob osmih je uboga Ivanka, kljub takojšnji zdravniški pomoči, težki poškodbi podlegla. Prebito ima lobanjo in zlomljen tilnik. Tudi njen bratranec se je pri padcu precej poškodoval, vendar ne nevarno. Vsa Hrušica sočustvuje s prizadeto Dovžano družino.

Automobilist in kolesar

Ptuj, 30. avgusta.

Danes popoldne ob 17 se je pripetila na cesti med Ptujem in Vurbergom huda nesreča, ki bo najbrže zahtevala človeško žrtev. Na kolesu se je peljal iz Ptuja proti Vurbergu 21-letni Vinko Rožmarin, blaginjak ptujske mestne občine. Na ovinku mu je pridrvel nasproti oseben avto, last posestnika Veseljaka iz Ptuja. Ko je Rožmarin opazil avto, je hotel v zadnjem trenutku zaviti vstran, kar pa je bilo zanj usodopolno. Avto ga je zagrabil in podrli na tla. Rožmarin je pri padcu dobil hude notranje poškodbe, kakor tudi težke poškodbe na glavi. Reševalni avto ga je prepeljal v ptujsko bolnišnico. Njegovo stanje je zelo resno. Nadaljna preiskava bo dognala, kdo je zakrivil to nesrečo.

Ljubljana prekosila Maribor

Ljubljana, 30. avg.

Zadnjič se je zgodilo, da so se Ljubljančani preizkušali v mariborski bolnišnici. Vsi tedaj je bil na mariborski fant potolkel rekord ljubljanskega fanta — v drobnopisu.

Danes so pa Ljubljančani zares odnesli rekord. G. Lauter Karl, lastnik kozmetičnega laboratorija v Ljubljani, je v svojem prostem času za zabavo potolkel oba mariborska in ljubljanska rekorda. Na navadno dopisnico je napisal brez nacijskih ali povečalnih stekla 19.350 črk ali 3660 besed. Napisal pa je tako lepo in razločno, da se da vse lepo prebrati.

Iz tega je jasno, da je mariborski rekord potolčen za 3000 črk, kar naj si Mariborci vzamejo k srcu!

Huda poškodba

Novo mesto, 29. avgusta.

Snoči so pripeljali v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandijo delavca Lavrinca Jožeta, ki je doma iz Vač pri Litiji.

Bil je brez dela. Napolnil se je proti Trebnjem. V Starem trgu je dobil delo pri posestniku Gognavcu. S kolarjem sta izdelovala razne mizarске izdelke. Ko sta opravila delo, sta, po stari navadi, spila likof. Vino je prišlo delovati in prišlo je do prekanja. Mizar je moral božati pred Lavrincom. Ko je tretji to videl, je vzel kol in šel nad Lavrinca ter mu prizadejal hudo poškodbo na glavi in mu polomil nekaj reber.

Zadeva je izročena državnemu pravdnstvu v Novem mestu.

Auto povozil žensko

Novo mesto, 29. avgusta.

Jernejev semenj v Novem mestu je vedno zelo obiskan. Tudi današnji semenj je imel veliko obiska ob blizu in daleč. Kupčija je bila srednje dobra; cena živini slaba.

Zal, da je prišlo do nesreče. V Bršljinu je avto povozil neko žensko iz Toplice. Precej poškodovano in nezavestno so pripeljali v bolnišnico, kjer jo je vikar takoj previdel, zdravnik pa ugotovil nevarne poškodbe.

H. Wendel: O V. zv. Levstikovega zbranega dela

Pod naslovom »Levstik kot kritik« je priobčila »Prager Presse« z dne 16. avgusta t. l. oceno o nedavno izšel V. zvezku monumentalne izdaje Fr. Levstikovega Zbranega dela v redakciji dr. Antona Slodnjaka in založbi Jugoslovanske knjigarnice v Ljubljani. Oceno je napisal znameniti poznavalec jugoslovanske kulture dr. Hermann Wendel; v slovenskem prevodu se glasi takole:

»Od »Zbranega dela«, vseknjivih spisov Frana Levstika, s katerih sijajno opremo je počastila založba, Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, prav tako sebe kakor velikega slovenskega duhovnega delavca, je izšel peti zvezek, ki obsega kritične spise do l. 1869. Le-ti osvetljujejo polje, na katerem je ta možata, drzna in odločna glava najslajnejše splošne svoje poslanstvo, zakaj — kakor poudarja dr. Anton Slodnjak v svojem uspelem uvodu — na eni strani je bil Levstik rojeni kritik in učitelj, na drugi pa je bilo slovensko slovstvo tisti čas, če izvezamo edino blestečo zvezdo Prešerna, neverjetno zanemarjeno. Eno izmed del, ki so zbrana v tej knjigi, je mogel začeti Levstik z žalostno ugotovitvijo, da kdor slovenski piše, skoraj vsak niza slovenske besede, a nemški misli; puhel bombastič, kakršne je bil Vesel-Koski, ki je bil bolj schillerjevski od Schillerja samega, mesto da bi koreninili v materinskih tleh slovenskega ljudstva in da bi se pomajal za pravi slovenski jezik, je veljal za prvaka med pesniki svoje dobe; in napihnen nemški glumač, ki je dal nekemu šolarčku prevesti v slovenščino — zelo pomanjkljivo — neko dramsko brozgo iz slovenske preteklosti, se je smel s tem potevovati za slovensko slovstveno nagrado. Očiščenje tega avgijevskega hleva je vzel Levstik nase, izsolan ob velikem Srbu Vuku Stefanoviću Karadžiću, kateri mu je bil vzornik zlasti v jezikovni kritiki, še bolj pa ob velikem Nemcu Gottholdu Ephraimu Lessingu, s čigar trpkim racionalizmom in realizmom se je docela skladal. Zakaj tudi Levstik je terjal, da imej pesnik mesto očesa, ki v millem brezumju plava, »bister um«, in se je trudil, da bi prišel na čisto glede vprašanja, kaj hoče, kaj more in kaj mora pesništvo. Našel je zaključek, da bodi slovensko pesništvo ogledalo nepovrjene življenja slovenskega ljudstva, to se pravi, kmetske množice. Urednikove stvarne opombe bistveno lajšajo zasledovanje posameznih stopenj notranjega procesa lastne razbistrice ob različnih Levstikovih spisih. Eno samo vprašanje, dr. Slodnjak: ali je Freiligrath, Marxov in Engelsov prijatelj, domači pesnik »Neue Rheinische Zeitung«, Tirtež rdečega prapora, zares samo »vevec nemške meščanske demokracije«?

Koledar

Četrtek, 31. avgusta: Rajmund (Rajko), spoznavalec. Ta mesec se je dan skril od 14 ur in 42 minut za 1 uro 29 minut in je danes dolg 13 ur in 17 minut.

Novi grobovi

† Ga. Meta Bežek. V Ljubljani, Trdipova ulica 2, je umrla gospa Meta Bežek, žena g. dvornega svetnika Božidara Bežka. Pogreb bo 31. avgusta ob pol 3 popoldne. Naj ji sveti večna luč! Zaljubljenim svojem našo iskreno sožalje!

— Pri poapnenju arterij, možgan in srca se z dnevno uporabo male množine naravne »Franz-Josef« grenčice doseže odvajanje brez večjega napora. Znameniti učitelji klinik za notranje zdravljenje so dosegli s »Franz-Josef« vodo najboljše uspehe za čiščenje črev celot pri polstransko ohromelih bolnikih.

Osebnosti

— Obol je včeraj banski svetnik g. Narte Velikonja, slovenski pisatelj. Prepeljali so ga v bolnišnico. Upamo in od srca želimo, da bi ljubi Bog plemenitemu možu skoro vrnil dragoceno zdravje in ga ohranil ljubljani družini.

— Poročila sta se v Ribnici na Pohorju inž. Vinko Vrhnjak iz Pameč, znan javni delavec v slovenjegrajskem okraju, z gđ. Manico Ferencakovo, učiteljico iz Pameč. Poročne obrede je opravil ženinov stric, župnik Alojzij Vrhnjak. Priči sta bila okrajni podnačelnik Leopold Eiletz iz Maribora in Milan Tominec, sodnik iz Slovenjgradca. Novoporočencema daj Bog obilo sreče in blagoslova.

STAREJŠIM OSEBAM ZAGRENJUJEJO STARE DNI REVMATIČNE BOLEČINE.

Vsem, ki trpite na revmatizmu, protinu, zbadanju, išiasu, zobobolu, glavobolu, se priporoča masaža. Za masažo je »ALGA«. Masaža z »ALGO« Vas krepi in osvežuje.

»ALGA« se dobiva povsod, 1 steklenica Din 14.—

Ostale vesti

— Oglase za prvo številko v bližnjem velesejmskem tednu je najbolje oddati že v prvih dneh tekočega tedna. Pravočasno došli oglasi narodočim se lahko posveti več pozornosti pri izvršitvi in se oglašom lažje zagotovi namestitvev na zaželenem prostoru. Vabimo tedaj cenjene inserente, naj v lastnem interesu pohite z oglašnim naročilom. Z nasveti in proračuni je vsekdar na razpolago »Slovenec« oglašni oddelek.

— Slovenska Matica objavlja, da lahko prejmejo člani letošnje knjige v društveni pisarni, Kongresni trg 7, vsak delavnik v uradnih urah ves mesec september. V oktobru se dostavljajo na dom po raznašalki proti dostavnini 2 Din. Informacije zaradi vezave, menjave nevezanih za vezane itd. se dobe v Matični pisarni.

— Omejitve števila inozemskih visokošolcev v Avstriji. Zvezno ministrstvo za pouk na Dunaju je podaljšalo prvotno za 1. september določen rok za prijavo inozemcev na avstrijskih visokih šolah do 15. septembra.

— Polovična vožnja za kongres mladih intelektualcev. Gospod minister prometa je s svojim odlokom M. S. br. 17.983 od 17. avg. 1933 odobril znižano vožnjo za polovično ceno na državnih železnica vsem udeležencem kongresa Zveze mladih intelektualcev, ki se bo vršil v nedeljo 3. septembra v Ljubljani. Udeleženci naj kupijo na odhodni postaji celo karto, katere bo veljavna tudi za brezplačni povratek s potrdilom predsedništva kongresa, da so bili resnično navzoči. Ta ugodnost polovične vožnje velja od 2. do 4. septembra t. l. in to po vseh vlakih in vseh razredih, razen ekspresnih vlakov in 4. razreda.

— Abiturientkam ljubljanskih učiteljskih. Čitale ste v časopisu klic po organizaciji naših vrst v Zvezi mladih intelektualcev. V nedeljo se vrši v Ljubljani kongres iste. Udeležite se ga čim številneje, kajti po referatih se bomo pomenile same med seboj o naših zahtevah. Vsako oklevanje in vsak predsodek naj odpade ker le zavlačuje in ovira prepotrebno organizacijsko delo, ki nam bo le v močni stanovski zavesti in disciplini prineslo rešitve iz našega težkega položaja. Prijavite se na naslov: Pripravljalni odbor I. kongresa Zveze mladih intelektualcev, Pražakova ul. 8-II, Ljubljana.

— Krožek ljublj. učit. abiturientk Zveze mladih intelektualcev.

— Blagoslovitev študentske kočje pod Stolum. V nedeljo, dne 3. septembra bo blagoslovljena študentska kočja na zabreški planini pod Stolum. Ob 10 dopoldne bo najprej blagoslov, nato cerkveni govor in sveta maša. Popoldne bodo še zapeli lavrantske litanije in nabožne pesmi. — Kočo so pripravljali vse poletje na ta slavnostni dan. Izravnali so zemljo pred kočjo, naredili lepo pročelje kočje v narodnem slogu, zdaj pa so pripravili tudi krasen oltar na prostem pod košato smreko. Vsa gorenjska dolina se zanima za to blagoslovitev in se odpravlja za nedeljo tja gori. Na planini bo preskrbljeno za jed in pijačo, tako da se bo vsakdo dobro počutil v Stolumem kraljestvu. Vabimo gorenjske domačine, dijakine in turiste, da pridejo v nedeljo k nam gori. Skrbeli bomo, da jim ne bo žal. — Prireditelji.

— Vpisovanje na I. in II. državni realni gimnaziji v Ljubljani. Ker se s prihodnjim šolskim letom zopet odpre III. realna gimnazija, se bo vpisovanje vršilo iste dni, kakor je bilo objavljeno, za oba zavoda ločeno po razporedih, ki visita

Solnce in NIVEA

CREME * OLJE

Uživajte svoj prosti čas na zraku in solncu, kadar je utegnute, toda vzemite vedno s seboj NIVEA! Naglo boste zagoreli in nevarnost solnčarice je domala odstranena. Toda nikdar se ne solnite z mokrim telesom, temveč ga vedno prej natrite. Nivea krema učinkuje v vročini prijetno ohlajajoče, v hladnih dneh vas pa obvaruje Nivea-olje pred premočnim ohlajenjem.

Nivea se ne da nadomestiti, niti ponarediti, ker vsebuje KUCER/T, kot nobeno drugo sredstvo za negovanje kože.

Nivea je poceni: krema Din 3'50, 6'—, 12'—, 25'—.

na deski v avli šolskega poslopja v Vegovi ulici. Vsak učenec se more po prosti izbiri vpisati na I. ali III. realno gimnazijo. Vpisovanje bo za oba zavoda samo v šolskem poslopju I. drž. realne gimnazije v Vegovi ulici. — Ravnateljstvo.

— Izletnikom Jadranske straže v Split. Ker je v interesu stvari, da nas pride na proslavo čimveč, in to skupno iz Dravske banovine sta sklenila Oblastna odbora Ljubljana in Maribor, da se izletniki združijo na Zidanem mostu. Udeleženci iz Maribora se odpeljejo 4. septembra ob 17.47 z osebnim vlakom ter se priključijo v Zidanem mostu ljubljanskemu brzdovlaku. Prosimo vse izletnike, naj prijavijo do 1. septembra v naši pisarni svoj pristanek, da moremo oskrbeti ev. poseben voz.

— Nesreča otroka s puško. V ljubljansko bolnišnico so pripeljali 5 letnega delavčevega sina Gvidona Nanuta iz Češnje pri Moravčah. Mali Gvidon je včeraj dopoldne našel neke lovske puške in se tako dolgo igral z njo, da mu je padla na tla ter se sprožila. Strel je šel Gvidonu v trebuh. Njegova poškodba je resna.

— Nevaren padec. S senika je padla 20 letna Franja Božnarjeva, delavka iz Škofje Loke 31. Pri padcu je dobila hude notranje poškodbe in si najbrže ranila tudi hrbtenico, ker so ji noge kar odmrle. Zdravi se v ljubljanski bolnišnici.

DOPISNA TRGOV. ŠOLA

v Ljubljani, Pražakova 8/II.

Začetek novih knjigovodskih, stenografskih, trgovskih in jezikovnih tečajev. Pišite takoj po pojasnila!

— Službeni list kr. banske uprave dravske banovine prinaša v svojem 70. kosu z dne 30. avgusta pravilnik o delavcih državnih prometnih ustanov, razglas o sklicanju banovinskega sveta na izredno zasedanje ter razglas o davčinih v mestnih občinah Celje in Maribor.

— Sadno vino ali sadjevec, spisal M. Humek. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena izdoda 10 Din. Knjiga je prirejena po najnovejših virih in lastnih izkušnjah. Nudi bogata navodila, kako sadjevec izdelujemo, kako z njim ravnamo, da dobimo okusno, zdravo in stanovitno pijačo. Knjiga se peča tudi izdelavo kisa in vporabo sadnih tropin, da ne pridejo v nič. Opremljena je z 42 podobami. Vsem sadjarjem to izvrstno brošuro najtopleje priporočamo.

— Uršulinski zavod v Mekinjah pri Kamniku. Vse gojenke naj pridejo dne 8. septembra v zavod.

Sport

Kolesarske dirke ASK Primorja

Razpis kolesarskih dirkališnih dirk na sportnem prostoru ZSK Hermesa v Šiški, ki se vrše v petek 8. septembra ob 14.30.

Sporod dirk:

1. Pozdravni krog vseh dirkačev.
2. Dirka klubov. Vsak klub postavi štiri dirkače, ki vozijo tri kroge. Tretje in četrto plasirani izpadeta. Vsi prvo plasirani pa vozijo skupno tri kroge. Enako vozijo zopet skupno tri kroge vsi drugoplasirani. Prvi v vsaki skupini prejme darilo, drugi in tretji kolajno.

3. Dirka kolesarjev-vojakov. 3 krogi. Prvi prejme darilo, drugi in tretji kolajno.
4. Dirka v parih. 20 krogov. Za prehodni pokal g. župana mesta Ljubljane. (Po vzorcu šestdnevni dirk.) Vsak klub lahko postavi tudi po več parov. Vsak par mora biti oblečen v enakih dresih. Menjava poljubna na določenem mestu. Klub, kateremu pripada prvi par, dobi prehodni pokal, prvi par dvojno darilo, drugi in tretji par dvojne kolajne.

5. Dirka združena s peškom. En krog peš, dva kroga na kolesu. Prvi in drugi darilo, tretji kolajno.

Po odmoru:

6. Štafeta dirka za prehodni pokal g. bana dravske banovine. 20 krogov. Vsak klub lahko postavi štafeto 4 dirkačev. Ako postavi klub le tri dirkače, vozi prvi 10, ostala dva pa po 5 krogov. Dirkači ene štafete morajo imeti enake drese. Klub zmagovalne štafete prejme prehodni pokal g. bana, drugi in tretje plasirana štafeta pa spominsko kolajno.

7. Dirka ciljev. 12 krogov. Vsak tretji krog cilj. Steje se po točkah. Prvi 5, drugi 4, tretji 3, četrta 2, peti 1 točko. Pri zadnjem cilju šteje dvojno. Prvi prejme pokal, drugi in tretji darilo, četrta in peti kolajno.

8. Dirka dirkačev, ki na dirkališču še niso dosegli prvih mest. 10 krogov. Prvi in drugi darilo, tretji kolajno.

9. Dirka z motornim vodstvom. 20 krogov. Prvi pokal, drugi in tretji darilo.

10. Tolažilna dirka. 5 krogov. Startajo lahko vsi, ki na teh dirkah niso dosegli nobenega klasičiranega mesta. Prvi dobi darilo, drugi in tretji kolajno.

Prijavnina za točke 2, 5, 7, 8, 9, 10 je skupno Din 10. Prijavnina za točko 4 (dirka v parih) je posebej Din 20 za par. Prijavnina za točko 6 (štafeta dirka) je posebej Din 20 za štafeto. Prijave dirkačev je poslati na naslov: Jurij Stanko, Ljubljana, Delavska zbornica, Miklošičeva cesta 22, I. — Zadnji rok za prijave je 7. septembra 1933 do 12.

KOLESARSKE CESTNE DIRKE ZA DRŽAVNO PRVENSTVO.

Kolesarska zveza kraljevine Jugoslavije razpisuje državno cestno prvenstveno dirko na 150 km, dne 3. septembra t. l. na progi Zagreb — Novo mesto — Višnja gora — Ljubljana. Cilj je v Ljubljani na Dolenski cesti. Pravico tekmovanja imajo vsi verificirani vozači vseh pododborov. Start je v Zagrebu ob 6. jutraj, prihod v Ljubljano okrog 10.30 dopoldne. Prijave se zaključijo dne 1. septembra ob 21 ur, ki jih je poslati zveznemu sportnemu referentu g. Potniku, Zagreb, Kosov-

— O Malem Šmarnu bo lepo pri Mariji Lurški v Rajhenburgu. Številno romarjev vsak dan narašča. Poidite z nami se Vi! Prijavite se takoj in plačate 70 Din! Gremo tudi v Zagreb. — Dobrodelno društvo »Varstvo«, Ljubljana, Dunajska c. 17.

— Jezikovni tečaji v Radiu-Ljubljana. Uprava Radio-Ljubljana namerava uvesti kot pretekla leta tudi letos jezikovne tečaje. Skušala bo pridobiti priznane predavatelje in strokovnjake. Vendar pa je upravi znano, da za poedine jezikovne tečaje v preteklem letu ni bilo dovoljno zanimanja. Nikakor ne gre, da se program, ki je namenjen tisočim abonentom, obremenjuje z jezikovnim tečajem, ki zanima samo deseterice poslušalcev. Zato naproša uprava vse one cenjene abonente, ki se zanimajo za jezikovne tečaje, da to pismeno javijo upravi Radio-Ljubljana, Bleiweisova cesta 54, najpozneje do 15. septembra t. l. Lansko leto se je poučevala srbohrvaščina, ruščina, francoščina, angleščina, nemščina, italijanščina in esperanto.

— Krajevni odbor Rdečega križa v Dobovi bo priredil v nedeljo 3. septembra ob 15.30 v novi gledališki dvorani igro »Utopijence«. Lepa dvorana je last podjetnega gostilničarja g. Kramerja. Rdeči križ ima v tej dvorani svoj gledališki oder in se vrše pri tej priliki otvoritev dvorane kakor tudi odra. Po igri se bo vršila prosta zabava, združena z licitacijami, šaljivo pošto itd. Pri igri in zabavi bo sodelovala gasilska godba iz Loč. Vse prijatelje in obiskovalce lepe Dobove in Čateških toplic ter vse prijatelje društva Rdečega križa k številni udeležbi najljubneje vabimo. — Odbor R. k.

— Zbori. IX. letnik, št. 4. Ureja Zorko Prelovec, izdaja pevsko društvo Ljubljanski Zvon. Vsebinska glasbelega dela: D. Bučar »Tam, kjer pisana so polja«, »Narodna pesem o trnovski farji«, »Angelček moj« (narodna), moški zbori, M. Tajčevič »Veselo popevke« (6, 2, 3), mešan zbor. — Vsebinska knjižnega dela: M. Kunčič »Očka moj je delavec« (pesem), Matej Hubad (Povodom 40 letnega kulturnega dela), Naši skladatelji, Novosti, Razno, Iz umetništva in upravnštva, Pevskim zborom, pevcem in pevkam. — Naročite se na »Zborec«, ki stanejo letno le 50 Din, naročnino lahko poravnate v več obrokih. Moške zbere opozarjamo zlasti na Bučarjeve pevne pesmi, katerih partitura stane 2 Din. Naročite in prepevajte! Uprava »Zborov«, pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«.

— Želodčne bolečine, pritisk v želodcu, gnoloba v črevesu, žolčan okus v ustih, slaba prebava, glavobol, težak jezik, bleđa barva obraza izginjejo čisto po večkratni uporabi naravne »Franz Josefove« grenčice s tem, da je izpijete kozarec preden ležemo spat.

ska ul. I-III. Prijavnina 10 Din, poznejše prijave 20 Din. Dirka se vrši ob vsakem vremenu.

GRADEČ : LJUBLJANA

Plavalni reprezentanci Gradca in Ljubljane se srečata 9. septembra t. l. v Gradeču. Tekmovalo se bo v naslednjih disciplinah: 50 m prosto; 100 m prosto; 100 m hrbtno; 100 m prsno; štafeta 3x100 metrov; štafeta 4x50 m prosto; štafeta 4x200 m prosto. Nastopita tudi waterpolo reprezentanci.

*

Službeno iz LNP (kazenski odbor). Drevo ob 19.30 seja k. o. v tajništvo (nebotičnik IV. nadst.). Na sejo se pozivljajo gg.: dr. Kostl, dr. Dolenc, dr. Dougan, Galof, Šetina Rajko, Bucik in Tomšič. — Točno ob začetku seje naj se javijo naslednji igralci: Svetle Ignacij, Slapar, Jug Franc (vsi ASK Primorje), Berglez (SK Ilirija). Ob 20 se pozivlje k seji Jež Fran (SK Reka). Vsi v svrhu zastljanja. Tajnik III.

SK. Korotan, Mladina : Dramatika. V nedeljo 3. septembra ob pol 5 — tako kroži glas po Galjevi v Dolenski cesti — bo na Korotanu pod Rakovnikom tekma med gornjima enajstoricama. Čudno da so si Dramatikarji izbrali mladino Korotana za nasprotnika! Je že res, da to mlado moštvo slovi radi lepe kombinacijske igre, vendar mladina ostane mladina; Dramatikarji pa so hrusti, da ne rečem — drvarji. Ta korak nekoliko opravičuje sestava njihovega moštva — kolikor smo zvedeli izza kulis. Saj bo v golu rejen »Kranjski birt«, beka pa — Pat in Patachon. Obramba je torej precej nesigurna in mladina že obeta, da bodo goli kar deževali, če halji ne bodo boljši od oze obrambe. Ostale podrobnosti bomo poskusili pozivedeti do sobote.

SSK Korotan — lahkoatletski sektor. Danes ob 18 obvezen trening ob vsakem vremenu.

NOV REKORD V PLAVANJU NA 100 METROV.

V Tokio je plaval Kitamura 1000 m v novem svetovnem rekordnem času 12:45.6. Pri istem mitingu sta padla tudi dva japonska rekorda. Jusa je plaval 100 m prosto v 58 sek., Koike pa 200 m prsno 2:44.6. Razven tega se je Kitamura zelo približal Arne Borge-jevemu rekordur na 1500 m, za katero progro je rabil 19:08.

*

Dvoboj finskih in francoskih lahkoatletov. Minulo nedeljo so se spoprijeli v Helsingforsu finski in francoski lahkoatleti. Zmagali so z velikim nasokomom Finci, saj so dosegli 106 točk napram 33, ki so jih dobili Francozi. Prvi zmagovalci v posameznih disciplinah so pa dosegli tele rezultate: 100 m Virtanen 11.07 sek.; 200 m Strandwall 22.2 sek.; 400 m Strandwall 49.5 sek.; 800 m Michelson 1 min. 54 sek.; 1500 m Isohollo 3 min. 55.6 sek.; 3000 m Lehtinen 8 min. 33.2 sek.; 5000 m Virtanen 14 min. 43.6 sek.; 4x100 m: Finska 42.5 sek.; švedska štafeta: Finska 1 min. 57.7 sek.; 110 m zapreke: Fjöstedt 14.9 sek.; skok v višino: Kotkas 1.92 m, skok v daljavo: Paul 7.03 m; skok v višino s palico: Lindrat 3.85 m; krogla: Alarota 15.75 m; disk: Winter 45.97 m; kopje: Järvinen 71.1 m. Izmed navedenih zmagovalcev sta samo dva Francoza in si-cer Paul (skok v daljavo) in Winter (disk).

Proti bacilom so zdravila, proti zvezdam...

Da so bolezni v zvezi z vremenom, se zdi na prvi mah verjetno, ampak da bi bile v zvezi z zvezdami, z vesoljem, nak, tega pa ljudje 20. stoletja ne bomo tako brž verjeli. Pa je vendarle res, kakor nas prepričujejo učenjaki.

Vreme je vsakokratno slanje našega ozračja, odvisno na eni strani od zemlje pod nami, na drugi strani pa od zvezdnatega neba nad nami. Vprašanje je: Ali more kaj, kar je pod nami ali nad nami, vplivati na to, kar je v nas? Ali je mogoče, da sonce, mesec in zvezde širijo kužne bolezni in da razmere v zemeljski skorji odločajo, če naj nas zadene kap ali nas popadejo srčni krči?

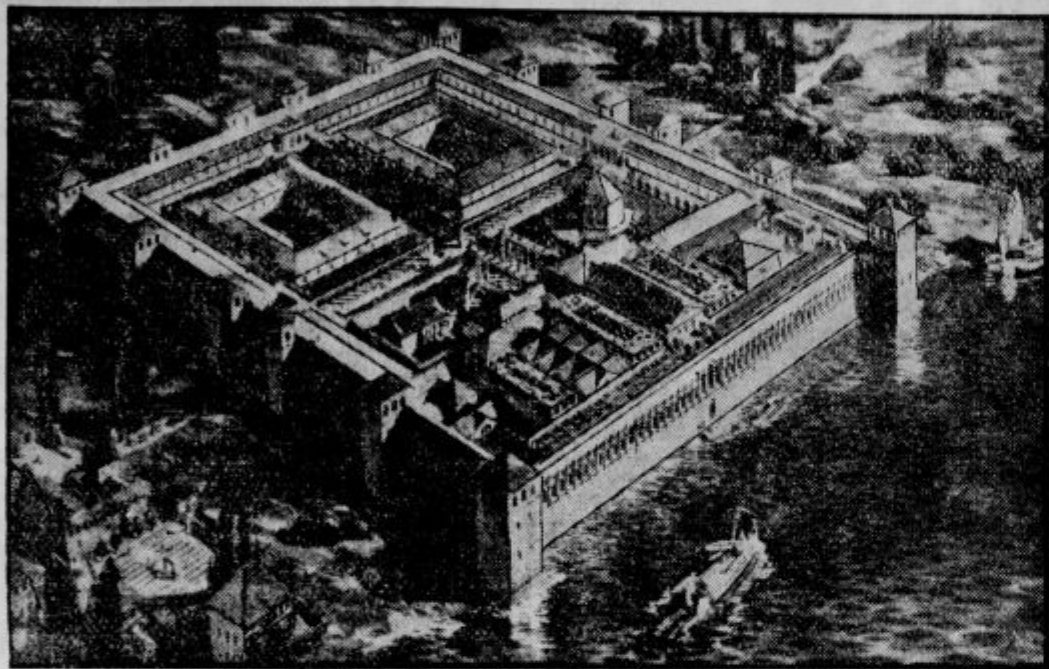
Znanost je dolgo časa to možnost s prezirnim odklanjala in ko je L. 1890 neki zdravnik napisal knjigo o »Odvisnosti bolezni od vremena«, ga je univerza v Kristianiji proglasila za mazača. Takrat se je pač zdelo nezmislno, da bi kdo vzroke bolezni raziskaval z daljnogledom, namesto z drobno-gledom. Pri vsem tem so že tedaj začeli nekateri znanstveniki obračati »plašč po vetru« in Pasteur je s poskusi neizpodbitno ugotovil, da so bile poizkusne kokoši ob hladnem vremenu mnogo bolj občutljive za razne bacile, ki jim ob solnčnem vremenu še malo niso mogli škoditi.

Poslej se je začela vera v vsemogočnost in vseprisotnost bacilov hudo majati in zdravniški strokovnjaki so se začeli mnogo bolj zanimati za vpliv vesolja na naše zdravje. Tako je dunajski zdravnik dr. Viktor Baar raziskal, katere bolezni so se v teku zadnjih osem let širile v posameznih mesecih. V ta namen je pregledal 20.000 ordina-

cijjskih zabeležb. In izkazalo se je, da nastopajo ob taistih vremenskih razmerah vedno taiste bolezni. V januarju vzevete »Kristova roža« in z enako točnostjo se pojavijo ošpice, februar vzbudi zvončke in prinaša hripa, marec lapuh in pljučnico, april skromno vijolico in neskrumni revmatizem, maj žarnice pa naduho in vnetje slepiča, junij vrtnice in žolčne kamne, vroči julij spremlja srčne bolezni, avgust prinaša nezgode na suhem in na vodah; v septembru se začno dvigati megle in se pojavljajo vratna vnetja, ki naraščajo ves oktober in november; in decembra, ko tudi za ljudi ni več dosti zelene krme, se začno oglašati vse mogoče prebavne težkoče.

Vodja neke berlinske porodnišnice je ugotovil, da so neke vrste krči, eklampsija, nedvomno v zvezi z mrazimi zračnimi tokovi. Da, dogal je celo več; da je ves potek našega življenja, rojstvo in smrt, odvisno od vremena. Na približno stotisoč rojstvih je ugotovil, da zračni pritisk odločilno vpliva na čas poroda, smrt se pa ravna bolj po atmosferski temperaturi. Prav dobesečno poteka torej naše življenje tako, kakor hočejo zvezde, kakor je »v zvezdah zapisano«.

Kajti zvezde nam »vedre in oblačet, od vesolja so odvisni zračni pritisk, vlaga, mraz, vročina, veter, električne, magnetične razmere. In zares nas ni treba biti sram, če ne odločajo o našem zdravju in življenju zgolj mrzki, nevidni bacili, marveč nam vladajo zvezde vesolja. Samo to je: proti bacilom imamo pomočke, a proti zvezdam?...

Dioklecijanova palača v Splitu pred 1800 leti — in v bodoče. — Jugoslovanski arheologi so predložili načrt, po katerem naj bi se ostanki stare mesto in palača postavila iznova v prvotni obliki. — ki prebivajo vseskozi na razvalinah palače, naj bi dobili nova stanovanja.

Koliko poje človek na leto

Zdrav človek porabi na leto za hrano približno desetkratno količino lastne teže. To pomeni, da porabi, ako znaša njegova teža n. pr. 70 kg, okoli 700 kg jestvin. Od tega odpade na kruh in krompir nekako 370 kg. Razen tega pa poje še veliko količino sočivja, mesa itd.

Srce na ekranu

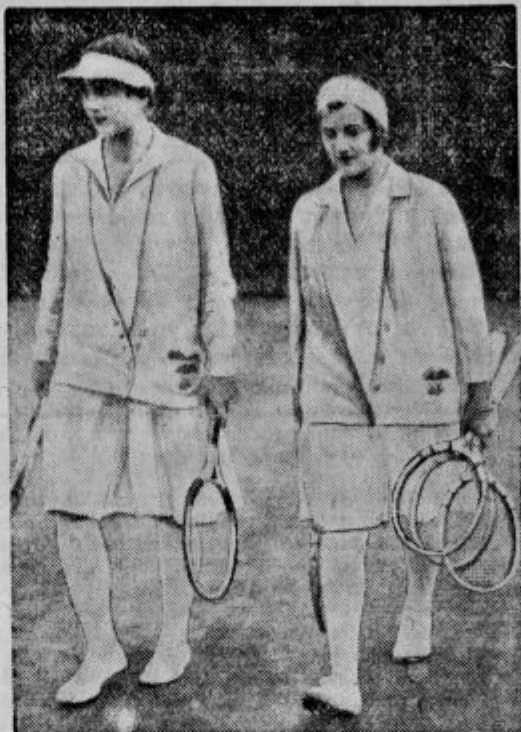
Berlinska zdravnik Brenner in Manfred sta uporabila načelo zvočnega filma za raziskovanje srca. Mikrofon ujame utripanje, a fotoelektrična stanica ga spreminja v luč. Oddaja na ekran zobčasto črto, ki natančno izraža delovanje srca. Zdravnik takoj vidi razliko med to črto in normalno srčno krivuljo. Spozna bolezen prej in bolj zanesljivo kakor s pomočjo navadnega slušala. Isti aparat slika tudi pljuča in njih napake.

Mandžukuo, najmlajša država na svetu. Zgoraj levo: Vhod do časne palače cesarja Puyija. Zraven: novi del mesta v mandžukui prestolnici Hsinking. — Spodaj levo: ponesrečeno pročelje zunanjega ministrstva. Zraven: Mlada dekleta sadé drevesca, da se izpremeni puščavsko lice dežela.

Revolucija v Andorri: Andorrski možje so se uprli diktaturi gospodujočih družin, nakar je francoska policija zasedla državna poslopja. — Na sliki vidimo poštni in brzojavni urad.

Noben rekord ni več: Helen Wills (levo), Američanka, ki je skozi sedem let držala teniški svetovni rekord, je na mojstrskih tekmah v Forest Hillsu doživela svoj prvi poraz: svetovni rekord ji je preotela njena rojakinja Helen Jakobs (desno).

Pogonsko sredstvo bodočnosti: novovrstna turbina, izum C. Boettherja, ki je razstavljena na jesenskem velesejmu v Leipzigu. Turbina je posebno porabna za radiopostaje in vozila.

Zdravnik in grobar

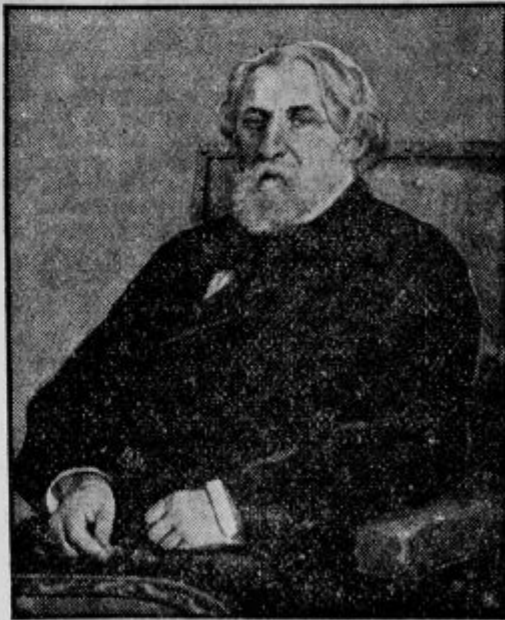
Zdravnik dr. Marboeno ima v pariški okolici lepo urejen sanatorij. Promet je stalno naraščal. Predlani je imel lastnik do 150.000 frankov čistega dobička. A potem se je vse spremenilo. Lanski dohodki so znašali samo 26.300 frankov. Zraven sanatorija se je naselil grobar. Motorne žage so cvilele od 8 jutraj do 7 zvečer. Na dvorišču zlozene krste so opominjale bolnike na smrtno uro. To je imelo slabe posledice. Sanatorij je postal prazen. Dr. Marboeno je sklenil, da se preseli. A poprej je tožil grobarja, ki je »ničil njegovo blagostanje. Sodniki so priznali, da je motil grobar poslovanje sanatorija. Zdravnik je zahteval 200.000, a dobil 150.000 frankov odškodnine.

Koloradski hrošč zopet straži: Na raznih krajih Anglije se je pojavil koloradski krompirjev hrošč, ki je strašen škodljivec. Mrbes so začeli takoj zatirati z razkuževanjem, kakor kaže slika.

Solnce raztopi železo

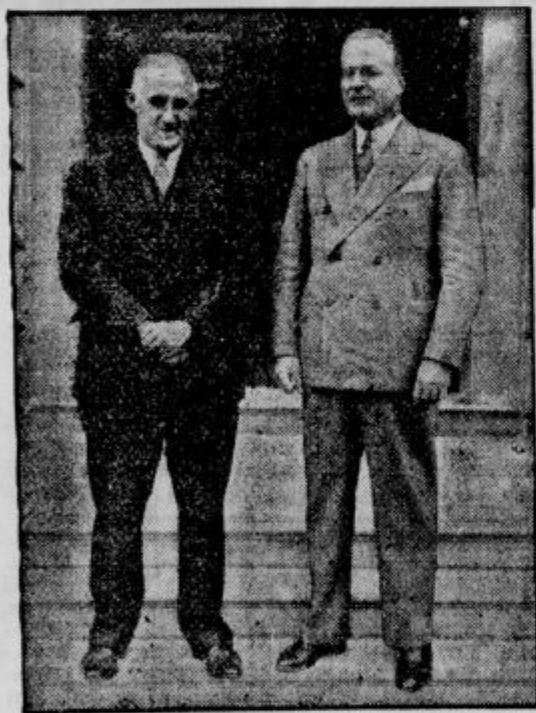
S pomočjo solnčnih žarkov in pripravnih zrcal moremo dobiti v žarišču zrcala tako toploto, da z lahkoto uždremo les. To je vedel že Arhimed, ko je na isti način pred Sirakuzami zažgal atensko brodovje. Dolga stoletja so poskušali z raznimi zrcali, da bi dosegli še večje toplotne stopnje. Toda uspeh je izostal. Pred nedavnim pa je moderna fizika znova načela stari problem in Zeissovim tovarnam se je posrečilo konstruirati posebna porabna zrcala, s pomočjo katerih lahko dosežemo temperature do 6000 stopinj Celzija. To so lepi uspehi in tu se odpira moderni optiki še krasna bodočnost, ako pomislimo, da ni daleč čas, ko bo zmanjkalo na zemeljski obli premoga in drugih goriv in si bomo lahko pomagali s solnčnimi žarki!

Ivan Turgenev (po Rjepinovi sliki), znameniti ruski pisatelj, ki je umrl pred 50 leti dne 3. sept. Turgenev je bil prvi ruski pisatelj, ki si je pridobil svetoven sloves.

Zadružništvo rešuje tudi kaznjence

Londonski »Observer« *piše o edinstveni strokovni zadrugi vseh kaznjencev v Meksiku. Varuje pravice svojih članov in vlaga pritožbe zoper preostre paznike ozir. ravnatelje. »Zadruga« *šteje 14.995 članov po vseh ječah 26 meksiških držav in na tihooceanskem otočju. Članarina znaša do pol drugega dinarja na teden. Vodstvo zadruga in njeni številni uradniki so nekdanji ali pomiloščeni kaznjenci, ozir. njih sorodniki. Zadruga pomaga jetnikom do zasluzka po prestani kazni ali pa jim omogoči selitev v inozemstvo, kjer lahko pričnejo novo življenje. Pravila zadruga so potrjena po oblasti, ki jo smatra za navadno »dobrodelno ozir. podporno društvo«.**

Prof. Moley, najzaupnejši Rooseveltov svetovalec v gospodarskih vprašanjih, ki je sedaj odstopil s podtajniškega mesta in se zopet posveti političnemu pisateljevanju in svojim studijam.

Strojem delamo krivico

Ameriški strokovnjak na področju narodnega gospodarstva John Dowerter je objavil obširno razpravo, kjer na temelju točnih dokazov in številnih dokazov neuteemeljenost napadov na stroje. Znanstveniki in za njimi javnost po nedolžnem smatrajo stroje za krivce krize. Dowerter dokazuje, da je služil denar z delom lastnih rok leta 1779 samo 69 izmed vsakih 1000 prebivalcev Zed. držav. Leta 1929 je naraslo njih število na 76. Torej je ustvaril stroj možnosti novega zasluzka in nikakor ni vzel kruha delavcem, čeprav mu to navadno očitajo. Če raztegnemo to opazovanje na vse tako zvane proste poklice: uradništvo, trgovske nastavljenice in slično, ugotovimo še presenetljivejšo razliko. Leta 1900 si je služilo kruh z lastnorodnim delom 383 izmed 1000 ljudi. Leta 1930 (v dobi nesrečne krize) je naraslo njih število na 398. Torej so omogočili stroji v teku zadnjih 30 let nov zasluzek 15 izmed vsakih 1000 oseb. S tem so zgolj izboljšali njih gnotno stanje. Stroji sploh niso krivi krize in brezposelnosti. Tu je odgovorno samo nezdravo pohlepno hrepenenje po čim večjem zasluzku v najkrajšem času. Ta dobiček je naklonjen samo omejenemu krogu bogatašev. Oddot izvirajo mednarodne težkoče in krize, ki pa ni vezana na stroje, temveč je prav tako mogoča tudi v dobi ročnega dela.

Pomen živinske razstave za Slovenijo

Banovinske uprave so v vsakem okraju postavile živinorejske referente, ki vodijo od časa do časa kmetijske tečaje. Človek bi mislil, da jih naš kmet prido obiskuje, da bi se poučil o reži živine. Temu ni takol na deželi so kmetije, ki ne polagajo tej panogi nikakega pomena.

Če hočeš zrediti lepo oblikovano, zdravo žival, pridrži za plemo najboljšo živino v hlevu. Pri vzreji živine igra poglavitno vlogo — bik. On zaplodi slo potomcev, medtem ko ima krava kvečjemu dva na leto. Iz tega sledi, da mora biti bik ne samo oblikovan, temveč imeti mora vse dobre lastnosti; predvsem mora biti dober mlečni plemstvo. Danes je vendar v večini naših kmeti-kih domačij edini izdelek, ki se da takoj vnovčiti in ki prinese prve pare v hišo, mleko.

Po daljšem razmišljanju je bila za vsak okoliš določena posebna pasma, ki ustreza krajevnim raz-meram. Tako imamo v Srbiji, v Črni gori in Dal-maciji montafonsko živino. Središče pa je naša lepa dravska banovina, kjer je pašnikov v izobilju.

Tu imamo široko Dolenjsko in Notranjsko, ka-kor tudi v ljubljanskem okolišu sivozav, tako zvano montafonsko pasmo, ki se goji že desetletja in ki se je z vpeljavo bikov iz inozemstva zadnja leta znatno zboljšala. Montafonska živina ima namreč to dobro lastnost, da s križanjem domačih plemen — mišljena je samo enobarvna živina — na primer muredolske pasme, izboljša obliko in mlečnost. To se danes najboljšje pozna na Dolenj-skem, kjer se je svojočasno gojila muredolska pa-sma, a je z večkratnim križanjem montafonskih bikov že skoraj popolnoma izginila. Večji živino-rejci v naši banovini, posebno na prejšnjem Šta-jerskem, so se, upoštevajoč dobre lastnosti te pa-

sme, že pred desetletji odločili zanjo. Vpeljali niso samo bikov, temveč tudi krave iz inozemstva. V teku let so s smoteno vzgojo dosegli glede mleč-nosti take velike uspehe, da jih danes zavida celo inozemstvo.

Ti uspehi so bili tudi odločilni za ustanovitev selekcijske zadruge »Jugomontafon« za kraljevino, ki ima svoj sedež v Ljubljani. Ne samo v dravski banovini, temveč tudi v savski ima zadruga člane. Ker se ta živina na paši, v naravi, kakor pri vzprežni uporabi najboljšje razvija, so si uredili vsi ti rejci svoje pašnike tako, da danes povprečni dobiva ži-vina vsi pozimi hrano. Bilki že po dopolnitvi enega leta vsi vozijo, tudi krave vidijo večkrat vprežene. To jim nikakor ne škoduje, nasprotno jim utrjuje noge, parklje in živčevje. Na prvi pogled se vidi živali, da je utrjena — celo telo je žilavo in do-bro oblikovano in pri dobrem, racionalnem krmlje-nju so krave v dobri mlečnosti. Tako žival potre-bujemo za naše kraje.

Ker je lansko leto zadavna razstava uspeša, smo se odločili, da tudi letos vzlic splošni krizi, priredimo v okvirju ljubljanskega velesejma raz-stavo montafonske pasme. Povabili smo zopet naše zadrugarje iz Dolenjske, da razstavijo svoje ple-menske živali in pokažejo, da so napredovali v vzreji dobrih živali. Medsebojna konkurenca na razstavah vzbuja nadaljnje zboljšanje.

Razstava te živine bo dne 2. in 3. septembra. Upanje je, da nam bo kmetijsko ministrstvo, kakor tudi banska uprava s podporami priskočila na po-moč, ki se bodo razdelile razstavljalcem za kritje stroškov pri razstavi živine.

Za predsednika ocenjevalne komisije je bil izbran sen. dr. S. Ulmansky, strokovnjak v tej pasmi.

Izvoz našega sadja

Izvozili smo že nekaj letošnjega sadja. V prvi vrsti sliv. Nekaj vagonov je bilo prodanih na Dunaj po ceni 40—50 šilingov za 100 kilogramov, tudi va-gon hrušk je kupil Dunaj po ceni 35 šilingov za 100 kg. Isti dan, to je 25. t. m. je šlo na Češkoslo-vaško več vagonov sliv po ceni 290 Kč. Prav tako smo izvozili nekaj vagonov sadja, to je jabolk, hrušk in grozdja, v Nemčijo. Toda Nemčija je uvoz sadja skoraj popolnoma preprečila z uvedbo prohi-bitivne carine. Naša država se po svojem delegatu v Berlinu pogaja, da bi omilila ta nemški ukrep. Nemčija je bila namreč dober konsument našega sadja. Pogajamo se tudi za kontingent jale, ki bi jih lahko izvozili v Nemčijo. Po poročilih iz Berlina potekajo pogajanja ugodno.

★

Dopolnilni trgovinski sporazum z Avstrijo sto-pi v veljavo danes.

Jugoslovanski rudnik zaprt. Iz Belgrada po-ročajo, da je tvrdka Milan Savič in sinovi ustavila delo v svojem premogovniku pri Raški. Rudnik je proizvajal okoli 30 vagonov premoga dnevno in zaposloval 400 delavcev. — Kakor poroča »Frank-furter Zeitung«, je tvrdka Savič in sinovi zama-iskala na Francoskem in v Nemčiji finančno sku-pino, ki bi ji hotela investirati nekaj kapitala. No-tranje uredbo rudnika so zelo izpopolnili z mate-rialom, ki ga je dobavila Nemčija na račun re-paracij.

Pravilnik o delavskih državnih prometnih ustanovah je priobčil »Službeni list« dravske bano-vine v štev. od 30. avgusta.

Javno pismeno ponudbene licitacije za dobavo osebnega dvigala za zdravilišče na Golniku razpi-suje banska uprava na dan 11. septembra v teh-ničnem oddelku. — Prav tam bo pismena ponud-bena licitacija na dan 9. septembra za »gradbo mo-šta čez Kokro v Luknji. — Mesto banovinskega la-boranta-dnevničarja pri državni tekstilni šoli v Kra-nju razpisuje banska uprava. Prošnje je treba vlo-žiti do 30. septembra.

Zadruga »Kmetijska posejilnica za celjsko oko-lico« v Celju je po sklepu občnega zbora prešla v likvidacijo. Upniki naj sporočijo svoje terjatve na omenjeni naslov.

Poseben vlak iz Gradača pripelje za soboto in nedeljo 500—600 izletnikov na Ljubljanski vele-sejem. Pavšalna cena za osebo za vožnjo iz Grada-va v Ljubljano in nazaj je 14 šilingov. Za vse udele-žence tega izleta je bil izdan od našega finančnega ministrstva kolektivni vizum. Posebni vlak iz Gra-dca v Ljubljano se organizira po iniciativi našega konzulata v Gradcu.

Kriza v italijanski industriji svile. Velika to-varna umetne svile S. A. Generale Italia della Via-cossa je bila prisiljena radi silnih izgub znižati del-niško glavnicu od 170 na 75 milij. lir. Ze lansko leto je bilanca izkazovala primanjkljaj.

Borza

Dne 30. avgusta 1933.

Funt se je nekoliko popravil, dolar še vedno pada. Amsterdam, Berlin, Pariz in Praga čvrstejši, Trst neizpremenjen.

Ljubljana. Amsterdam 2313.18—2324.51, Ber-lin 1364.30—1375.10, Bruselj 800.24—801.18, Curih 1108.35—1113.85, London 182.86—184.46, Newyork 3986.05—4014.31, Pariz 224.82—225.94, Praga 169.90—170.76, Trst 302.13—304.53.

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kom-penzacij 51.850 Din.

Curih. Pariz 20.2975, London 16.62, Newyork 365, Bruselj 72.20, Milan 27.30, Madrid 43.25, Am-sterdam 208.65, Berlin 123.30, Dunaj 72.94 (56.75), Stockholm 85.75, Oslo 83, Kopenhagen 73.75, Pra-ga 15.33, Varšava 57.55, Atene 2.94, Carigrad 2.47, Bu-karesta 3.08.

Vrednostni papirji

Zagreb. Drž. papirji: 7% inv. pos. 48 den., voj-na škoda 231—235, okt. 233 den., dec. 233—236, agrarji 26—28, 7% Bler. pos. 33.50—34.50, 8% Bler. pos. 35.50—36.50, 7% pos. DHB 48.51, 6% begl. obv. 35 den., Dunaj-Zagreb 855—865, Dunaj-Belgrad 852.50—857.50, Grčija-Zagreb 38.50—39, Grčija-Belgrad 37—39. — Delnice: Narodna ban-ka 3450—3800, Priv. agr. banka 222—225, Sečerana Osiček 170 bl., Trboveljska 125 bl., Izis 25 den., Impex 50 den.

Belgrad. Narodna banka 3600—3650, Priv. agr. banka 227 bl., 7% inv. pos. 53 bl., agrarji 28—29, (28.50), 6% begl. obv. 37—37.25 (37.10, 36.50), vojna škoda prompt 234—235 (234—233), dec. 237 den., 8% Bler. pos. 35.50—36, 7% Bler. pos. 34—35, 7% pos. DHB 50 bl.

Žitni trg

Ljubljana. Koruza promptna dobava, mlevska voznina (vse slov. postaja, plačilo 30 dni) 105—107.50, sept., navadna voznina 112.50—115, pšenica nova srem., 78/79, 2%, rešetana, mlevska voznina 155—157.50, nova baranj, 78/79, 2%, rešetana, mlev-ska voznina 157.50—160, nova bač., 79/80, rešetana, mlevska voznina 167.50—170, moka bač., 0, iz nove pšenice 320—325, ban., 0, iz nove pšenice, 330—335.

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Tendence ne-izpremenjena. Promet: 66 vagonov.

Budimpešta. Tendence slaba. Promet živahen.

Pšenica okt. 8.28—8.33, zaklj. 8.28—8.29, marec 9.34—9.36, zaklj. 9.32—9.33, rž okt. 4.98—5.09, zaklj. 5—5.02, marec 5.85—5.95, zaklj. 5.85—5.86, koruza sept. 6.75, maj 7.45—7.50, zaklj. 7.49—7.50.

Chicago. Pšenica maj 92.500, sept. 83.750, dec. 88, koruza maj 49, sept. 48, dec. 53.500, oves maj 52.875, sept. 46.875, dec. 49.875, rž maj 81.500, dec. 75.250.

Winnipeg. Pšenica okt. 70.500, dec. 71.875, ma-rec 77.125.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Četrtek, 31. avg.: 12.15 Plošče, 12.45 Poročila, 13.00 Čas, plošče, borza, 19.00 Radio orkester 19.30 Gospodinjstva ura (ga. Bartolova), 20.00 O kugi če-belne zalege (dr. Kocjan), 20.30 Operne arije poje g. Ado Darian, 21.15 Večer operetnih pesmi in šla-gerjev, poje gđ. Anta Kovačič, 22.00 Radio or-kester.

Petek, 1. septembra: 12.15 Plošče 12.45 (Poro-čila 13.00 Čas, plošče, borza 19.00 Radio orkester 20.00 O klanju živali na domu (dr. Kunc) 20.30 Prenos koncerta iz Belgrada, vmes čas in poročila 22.30 Plošče.

Drugi programi

Petek, 1. septembra:

Belgrad: 20.30 Koncert na flavto 21.00 Vokalni koncert — Zagreb: 20.30 Prenos iz Belgrada — Dunaj: 18.35 Simfonični koncert — Budimpešta: 13.30 Ciganska glasba 18.30 Violinski koncert 19.30 Vokalni koncert 22.30 Orkestralni koncert — Leip-zig: 17.10 Simfonični orkester in sopran 20.45 Za-bavni koncert 21.30 Pester večer — Milan: 20.15 Orkestralni koncert 20.30 Pester večer — Praga: 19.25 Koncert radi orkestra — Rim: 17.15 Vo-kalni in instrumentalni koncert 21.45 Vokalni kon-cert — Varšava: 16.00 Simfonični koncert 18.35 Vokalni koncert 20.00 Radio orkester.

ČEVLJI ZA OTROKE

Otroci kvarijo čevlje veliko bolj nego odrasli. Zato naj se kupujejo za deco samo naši čevlji res dobre kakovosti.

26/28

D. 65—

29/30

D. 80—

31/35

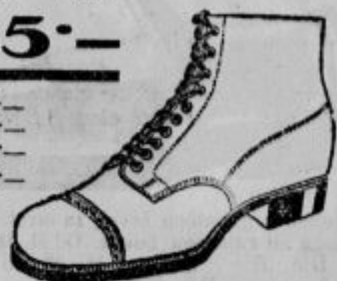
D. 90—

36/39

D. 110—

rjavi

+ D. 5—

Zelo dobri čevlji za strapac, črni ali rjavi R. boks. podplat iz krupona.

D. 38—

36—41

Telovadni čevlji (sokolski) vel. 31—35 D. 32—, vel. 42—46 D. 45—.

Humanik

LJUBLJANA: Tyrševa cesta 1a »Petovica«
MARIBOR: Gosposka ulica 17.
CELJE: Aleksandrova cesta 1.

Wiener Messe

3. do 10. septembra 1933

(jubilejni sejem)

POSEBNE PRIREDITVE:

Pohištveni sejem / Električna gospodinjstva
Novodobno orodje za plin / Obrtne kolektivne razstave / Radio razstava / Razstava avstrijske Radio-prometne a. d. (»Ravage«) / Dunaj-ska pletilna meda / Razstava kuhinjske Razstava »Narodno rokodelstvo« / Stavbarstvo in cestne zgradbe / »Rastoci hiše« / Razstava prenosnih zgradb / Razstava iskanjeb / Zim-ski sport / »Posredovalci in oskrbniki po-sestev« / »350 let dunajske kavarn« / Raz-stava živil / Poljedelski in gozdni vzorčni sejem

Brez potniškega vizuma! S sejsko izkaznico in polnim listom prost prehod v Avstrijo — Ogrski transitno vizum se dobi na meji proti-predložitvi sejske izkaznice — Znatne vozne olajšave na jugoslovanskih, ogrskih in avstrijskih železnica, na Donavi, na Jadranu ter v zračnem prometu — Pojasnila vseh vrst kakor tudi sejske izkaznice (à 50 Din) se dobe pri WIENER MESSE A. G., Wien VII in pri častnih zastopstvih v Ljubljani: Avstrijski konzulat, Dunajska c. 31 / Zveza za tujski promet v Sloveniji (»Putnik«), Dunaj-ska c. 1 / Zveza za tujski promet v Sloveniji (»Putnik«), podružnica hotel Miklič, vis-a-vis glavnega kolodvora

FOTOAPARATE

spetoonih tordk Zeiss-Ikon, Roden-stock, Voigtlander, Welta, Certo t.t.d. t.t.d. ima vedno v zalogi

FOTOTRGOVINA
JUGOSLOVANSKE KNJIGARNE
v Ljubljani, Miklošičeva cesta 5

Nova izvenkartelska tvornica kvasa Alojzija Kanca v Mengšu že obratuje

Njen izdelek je prvovrsten!
Zahtevajte Kanc-ov kvas povsod

Samuel Lover:

RORY O'MORE

Irski ljudski roman.

»Kaj bi z lesom proti jeklu, Rory?«

»Gotovo, naj ne požrem grižljaja več, če ne bi namlatil takega fanta s tisto njegovo ostjo tako, kakor ga še svoj živ dan nihče ni, samo če bi imel kos lesa pri rokah.«

Sangchand je ta čas spravljal meča. Ko ju je spravil, je stisnil tok pod pazduho, se mu je videlo, da ni zadovoljen.

»Ti imaš slabo mnenje o mojem sabljanju, se mi zdi, Sangchand,« je povzel De Lacy.

»Ne,« je odgovoril stotnik. »Napravi si nekaj prav dobrih korakov in si tudi prav dobro odbijal, a želel bi bil, da bi bil tvoj nasprotnik malo več odnesel kakor je.«

»Zadel sem ga samo v meso, res je,« je rekel De Lacy.

»Da,« je nadaljeval prijatelj, »in to samo zato, ker se nisi hotel biti s sabljo, ki sem ti jo priporočal. Ti si prav dobro zabadal, a tisti meč, ki si ga izbral, je pre-raven; ko bi bil vzel onega, bi ga zadel med rebra.«

»Mogoče je boljše tako kakor je,« je odvrnil De Lacy.

»Vsaj mi ni treba dajati odgovora zaradi smrti.«

»No, pa pojdimi zdaj zajtrkovat,« je predlagal Sang-chand. »Nič ne dela človeku boljega teka kakor ne-koliko telovadbe te vrste.«

XXXV. poglavje.

Stara ljubezenska pisma pridejo v mrzlem vremenu prav.

Ko se je De Lacy vrnil domov, je našel na mizi nanj naslovljen zavoj. Zlomil je pečat, odprl zavoj in videl,

da so v njem njegova pisma na Adelo; priloženo jim je bilo pismo njene matere. Ta modra žena je pisala takole:

»Naša ljubezen ni naša...«

»Res je,« si je mislil De Lacy; »tistega je, ki se zanjo poteguje.«

»Moj otrok je pod močjo usode, ki vodi srčne zadeve.«

»Če se ljudje tako slabo obnašajo, da nimajo dru-gih izgovorov, se vedno izgovarjajo na usodo,« se je nasmehnil mladi častnik.

»Čuvstvo je ženi to, kar je možu čast; brez njega bi ji bilo življenje brez vrednosti.«

Dovolite, da vam zagotovim svoje odlično spoštovanje, C. Verbigny.«

»Kako neumno, kako hinavsko,« je vzkliknil De Lacy, zmečkal list v svoji vročinski roki in ga vrgel proč. Nato je sedel in gledal z žalostjo in boljo na kup pisem, ki so ležala pred njim. Cutil se je ponižanega in osra-močenega. Ni je stvari na svetu, ki bi te bolj bolela kakor spoznanje, da kdo tvojo ljubezen zametava. De Lacy je to tem bolj skušalo, ker se je še vedno z vso nežnostjo oklepal spomina na svojo ljubezen, dasi ni ljubil več. Ako izruješ korenine, s katerimi ti je bilo srce priraslo na koga, ostane bol še dolgo potem, ko si jih izruval. Če se ljubezen konča na obeh straneh in dobiš nazaj take nežne spomine kakor so ljubezenska pisma, jih lahko vržeš na ogenj, da nasitijo drug plamen kakor tisti, za katerega so bila namenjena. Kako bridki pa so spomini na zavrnjeno ljubezen, če se izneveri samo eden!

De Lacy je čital pismo za pismom, in kadar je nje-govo oko padlo na kakšen poseben stavek ali na ime kakšnega kraja, se je spomnil na ure, v katerih je nje-

govo mlado srce uživalo srečo prve ljubezni.

Zdaj pa je spoznal, kako se je vse, kar mu je ustva-rila domišljija, zdrazilo, ko se ga je doteknila resničnost, pred katero vse razpade.

In med temi listi so bile tudi pesmice, zlasti na eni mu je obtičalo oko, na eni tistih, ki jih je zložil v prvih dneh ljubezni, ko mu je Adela, ko ji je odkril ljubezen, odgovorila, da je nestanovitna. »Ali ne veš,« je dejala, »kaj je rekla vetrnica vetru? Če se ti ne spremeniš, sem jaz stanovitna.«

De Lacy je ideja ugajala in zložil je pesmico, za katero je vzel snov iz teh njenih besed. In tu pred njim je zdaj ležala tista pesmica, dokaz njegovih prvih sre-čnih ur. Še je bila tu, ko ljubezni, iz katere se je rodila, ni bilo več. Z bridkim nasmeškom krog ust je čital pesem: »Veter in vetrnica.«

»Ona se je spremenila,« je žalostno mislil De Lacy, ko je obrnil list, »in težka sprememba je to zame, Oh, Adela, ti si bolj igrala vlogo vetrnice kakor jaz vlogo vetra, zakaj jaz se nisem spremenil, ti si se pa. Ti si res bila vetrnica. Oh, Adela, Adela,« je žalostno klical njo, ki ni več bila njegova.

Pregledoval je pisma, a iz tistih besed, ki so mu nekdaj ogrevale srce, je zdaj vela grenka bol.

Se vedno je obračal pismo za pismom, dokler se ni ustavil pri enem, ki se je na njegovih zadnji strani lepa naslovljenka poizkušala v peresu, samo da se ni vadila, da bi odgovorila na kakšno njegovih pisem, zakaj tam je stalo: »Dragi moj Hippolite!«

De Lacy je skočil na noge. Ta dokaz ničvrednosti ga je zbodel v srce. V muki je stisnil obrvi in vzkliknil: »Ali ni mogla drugam zapisati njegovega imena kakor prav na pismo, ki sem ji ga pisal jaz? Izdajalka! Izda-jalka! Proklet naj bo ta dokaz moje lahkovernosti!«

In ves ogorčen ga je zagnal v ogenj, za njim so frčala pisma drugo za drugim.

PEKO

Za začetek šole

smo globoko znižali cene naših priznanih najboljših čevljev.
Zato oskrbite svoje otroke le s „PEKO“ čevlji!

Udoben higijeničen čevlji za otroke iz črnega ali rujavega boka. Od št. 18 do 27 Din 37.—, iz laka št. 18 do 22 Din 45.—.

Priljubljen dekliški čevlji iz črnega ali rujavega boka v okusnih kombinacijah in iz laka. Od št. 28 do 30 Din 75.—, od št. 31—35 Din 85.—.

Sportni čevlji za deklice in dečke z okrašenim jezikom iz rujavega boka s prvovrstnimi podplati. Od št. 26—27 Din 85.—, od 28—30 Din 95.—, od 31 do 35 Din 115.—, od 36—39 Din 145.—.

Visok fantovski in dekliški čevlji za slabo vreme, rujav in črn boka. Od št. 25 do 30 Din 75.—, od št. 31 do 35 Din 95.—, od št. 36 do 39 Din 125.—.

BOGATA IZBIRA prvovrstnih solidnih telovadnih čevljev.

Direktna prodaja konsumentom naravnost iz tvornice v lastnih podružnicah in tvorniških skladiščih v vseh večjih krajih države.

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; žentlovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 5 mm visoka pešna vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Letovišča

Pension Nevenka
samo 100 m od kopališča. Soba in popolna oskrba za osebo 45 Din. Izvrstna kuhinja. Senčnat vrt, v neposredni bližini javen park. — Pension Nevenka, Novi Vinodol, Hrv. Primorje. (L)

Službe iščejo

Kuharica
starejša, snažna in zdrava, dobra in varčna gospodinja — išče službo kjerkoli. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Dobra gospodinja« št. 10028. (a)

Pouk

Francoščino in klavir
poučuje zopet A. Potočnik, strokovna učiteljica, Wolfova ulica 10/II. Vpisovanje dnevno od 10 do 5. (u)

Šoferska šola
L. Gaberščik, bivši komisar za šoferske izpite, Slomškova ulica. Garaža Stupica.

Dijaki

Dijaška stanovanja
posredujem. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 10054. (D)

Dijak
se sprejme v vso oskrbo za 500 Din mesečno. Sajovic Marica, Sodarska steza 6, pri Sv. Florijanu.

Ivan Kravos,
Maribor, Aleksandrova 13.

Tri dijake

sprejem v popolno oskrbo po nizki ceni v veliko in svetlo sobo prav blizu tehnične šole, realke in univerze. Naslov v trafiki Modic, Kopitarjeva 4. (D)

Dva dijaka

od 14 do 16 let se sprejmeta na hrano in stanovanje. Kopalnica na razpolago v novi vili. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor. (D)

Dijakinja

višje srednje šole — se sprejme pri dobri družini na stanovanje in hrano. Glasovir, vrt, kopalnica na razpolago. Zwitter — Stritarjeva 5, prvo nadstropje, Maribor. (D)

2 dijaka (-inji)

v vso oskrbo sprejem. Rožna dolina c. II. št. 9. (u)

Dijaka

nižješolca sprejme v vso oskrbo boljša družina k sinu četrtšolcu. — Soba solnčna. Naslov v upravi »Slovenca« št. 10061. (D)

Dva dijaka

sprejem v vso oskrbo — pri realki. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10064. (D)

Dijakinja

se sprejme na hrano in stanovanje. Poizve se v upravi »Slovenca« pod št. 10065. (D)

2 dijakinji (-ka)

sprejem v vestno oskrbo. Cena po dogovoru. — Ilirska ul. 19-I. (D)

Stanovanja

ODDAJO: Stanovanje

komfortno, dvo-, tri-, štiri- in petosobno, z vrtom, takoj oddam. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10008. (č)

Dvosobno stanovanje
oddam za september. — Smartinska cesta 6. (č)

Na stanovanje

se sprejme gospod. Triglavskaya ulica 3, ob Dunajski cesti, nasproti spomenika čez progo. (c)

Elegantno sobo

strogo separirano in novo, opremljeno event. z vso oskrbo, oddam na Mirju, Marmontova 27. č

Opremljena soba

se takoj odda dvema gospodom v Kladezni ul. št. 5, Krakovo. (č)

Ivan Kravos,
Maribor, Aleksandrova 13.

Vnajem

IŠČEJO:

Lokal

za vinotoč ali mlekarstvo, iščem. Ponudbe na: Jenko, Erjavčeva c. 12. (c)

ODDAJO:

Lep trgovski lokal

s postranskimi prostori se takoj odda. Vprašati: Pisarna dr. Luckmanna, Ljubljana, Gradišče 4. (č)

Trgovski lokal

s stanovanjem se odda v najem na deželi, v večjem naselju, ob glavni cesti, z veliko okolico, sedaj brez trgovine, pol ure do žel. postaje. — Trgovina je opremljena z vsem potrebnim inventarjem, vendar brez zaloge. Ugodna prilika za začetnika. Za nakup blaga potrebna gotovina 80 do 100.000 Din. Eventuelno se sprejme poslovodja z označeno višino glavnice za otvoritev podružnice. — Vse ostale informacije daje trdnika Joža Hrstelj, Gor. Radgona. (č)

Posrestva

Droben oglas v »Slovenca« posrestvo ti hitro prodaja; če že ne z gotovim denarjem pač kupca ti s knjižico da.

Novo vilo

petstanovanjsko, moderno urejeno, z velikim vrtom, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10007. (p)

Enodružinsko hišo

z vrtom ugodno prodam. Vprašati: Cerkvena ulica št. 25 (Trnovo). (p)

Parcele

blizu Dunajske ceste — Stožice — prodam. Tudi na hran. knjižice. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 10023. (p)

Enodružinsko hišico

vilo, z vrtičkom, prodam Lavrič, Mengeš 135. (p)

Ivan Kravos,
Maribor, Aleksandrova 13.

Kupimo

Zastavne liste

srebrnino, zlatnino, šivalne, pisalne stroje, kolesa itd., kupujem. Plačam v gotovini. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10041. (k)

Vsakovratno

zlatu kupuje
po najvišjih cenah
ČERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Prodamo

Če avto svoj stari prodajate, a motorja bi znebil se radi, kupcev ti mnogo priženemo Slovenec najmanjši inšerati

Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izbiri v vseh vrstah, za strojno pletenje in ročna dela po najnižjih cenah pri trdniki Karl Prelog, Ljubljana — Židovska ul. in Stari trg.

Žganje

slivovko, in vinsko, z jamčeno pristno, dobite najceneje na debelo in drobno pri Danimir Pačniku v Laškem. (l)

Osrednja vlnarska zadruga

za Jugoslavijo v Ljubljani ima svojo

založno klet

na Celovški c. št. 81

Dobro blago - cene nizke!

Elektromotor

5 ks, 220 voltov, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9971. (l)

Specialno izbiro

modnih hlač in pumparic dobite najceneje pri Preskerju, Sv. Petra c.

Štedilnik

z železjem, lončeno peč in vodovodno školjko — prodam. Ljubljana, Bičevje 22. (l)

Jačode — sadike

finih, debeloplojnih vrtnih sort, 100 kom. 30 D., 50 kom. 20 Din — proti predplačilu franko, pošilja: Matija Ribič, ekonom, Slov. Bistrica. (l)

Obrt

Žične posteljne vloge in zložljive železne postelje izdeluje naiceneje ter sprejema iste v popravilo Pavel Strgulec, Gosposvetska cesta 13, Kolizej, Ljubljana. (t)

Kašo

lešprenj, ajdovo moko vedno svežo oddaje na debelo veletrgovina A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

OGLAŠUJE

v SLOVENCU

„ZEPHIR“-PEČI

edini ekonomični sistem čisto higijenskega

kurjenja z drvmi.

Nenadomestljive z ozirom na

**štedljivost,
udobnost,
higijeno,
snažnost.**

Proizvod:

„Zephir“ tvornica peči d. d. Subotica.

Edino tovarniško zastopstvo:

V LJUBLJANI: Venceslav Breznik
V CELJU: D. Rakusch
V MARIBORU: Pinter & Lenard

Razstavljene na ljubljanskem velesejmu.

Ako želite, da Vam
bo dete tako
zdravo in veselo -
dajte mu

Energin

za krepitev krvi, živcev in teka
„Energin“ krepi kri, krepi živce, daje tek in pospešuje razvoj otroka. Otrokom od 5 do 15 let 3 krat na dan po 1 malo žličko okusnega „Energina“.
„Energin“ se dobiva v lekarnah v poliliterskih steklenicah po Din 35.—. S pošto razpošilja Laboratorij „ALOA“ na Sušaku. 3 steklenice „Energina“ Din 119.—, 6 steklenic „Energina“ Din 220.— in 1 zastoj, 12 steklenic „Energina“ Din 440.— in 2 zastoj.
(Odobreno po min. soe. politike in nar. zdravja št. št. 4787 s dne 23. marca 1932)

„ADLER“ pisalni stroji

potni in pisarniški — najnovejši modeli

Glavno zastopstvo za Dravsko banovino

Maria Krell, Zagreb, Nikolićeva 12

Zahtevajte ponudbo, iščemo krajevne zastopnike

Mednarodni velesejem v Pragi

3.—10. septembra 1933

svetovni velesejem

na katerem so zastopani narodi in države

Znižana vožnja
za vse brzovlake
in navadne vlake
Jugoslavija 25% Avstrija 25%
Čehoslovaška 50% Madjarska 25%

Opozarjamo posebno na ugodnost znižane vožnje
v Čehoslovaški, prej 33%, sedaj 50% popusta.

Pojasnila in legitimacije daje:

Aloma Company, Ljubljana, Aleksandrova c. 2

Čehoslovaški konzulat

Putnik, Gajeva ulica (za nebotičnikom) in njegovi podružnici „Hotel Metropol“.

Z letalom v Zagreb

Krasna si, zemlja dolenjska!

Ljubljana, 30. avgusta.

Zadnjič je bilo brati neke neke namigavanje, da so »kolegi od Zmajskega mostu«*» taki zaspanci, da ne morejo vstati tako zgodaj, da bi mogli z letalom v Zagreb, ali pa vsi taki bojazljivci, da se sploh bojijo leteti. Ne zanima me, zakaj se prvega poleta, ki je bil določen za časnika, ni udeležil tudi zastopnik »Slovenca«, čeprav se mi zdi, da gospodu, ki je bil najprej določen, za ta polet ni zmanjkalo niti poguma, ker je že večkrat letel, pa tudi zgodaj je navajen vstajati, zdi se mi mnogo bolj verjetno, da ni maral leteti, ko so na nebu viseli neviht obiljubljajoči oblaki. Prav mi je prišlo ponovno vabilo ljubljanskega Aero-kluba, ki je za božjo voljo prosil, naj vendar eden od »Slovenca«*» leti na novi letalski progi. Aero-klub je še na obziren način vpraševal, ali se je »Slovenec«*» morda s čim zameril. Pa ni bilo nič takega. Za novo vabilo se je v uredništvu »Slovenca«*» takoj oglasilo več kandidatov, no, izbran sem bil jaz, kot »najstarejši«*» letalec v našem uredništvu.*****

Ce izvzamem nekaj bolj udobnih gospodov, smo namreč že vsi se kdaj vozili z letalom, vendar pa sem se jaz prvi kakor vsi drugi, namreč že pred sedmimi leti. Vožnja z letalom ne pomeni za »kolege od Zmajskega mostu«*» nič novega, pač pa je taka vožnja v Zagreb vedno lep izlet tudi za časnika, zlasti če je — vsaj do Zagreba — zastoj!*

Pred nebotičnikom je stal večeraj osebni avto, ki nas je odpeljal do letališča. Bilo nas je pet. Znani ljubljanski trgovci je povedal, da je imel pozno v noč sejo, ob osmih pa mora biti po kupčijah že v Zagrebu. Na kakšen način naj pride v Zagreb ob pravem času, če ne z letalom? In tako je naložil na avto dva velika kovčka, vendar oba lažja kakor 15 kg, ker bi bilo treba za težjo prtljago plačati posebej vozno. Bil je še neki zagrebški doktor, ki je bil najbrž na obisku v Ljubljani — morda pri svoji družini na počitnicah — in mu je letalo prav prišlo, da se more v pravem času vrniti na svoje delo. Potem je bila tudi še zakonska dvojica iz Ljubljane, ki je tudi imela nekakšne nujne opravke v Zagrebu. Gospa ni kazala prav nobenega strahu, niti nerazumevanja pred poletom. Peto kolo v tej družbi sem bil jaz. Prvi štirje so se za pot skrbno pripravili. Gorki plašč, suknje, šali itd., jaz pa kar tako, kakor da bi šel na promenado. Izkazalo se je, da so bili prvi štirje zelo skrbni, da pa tudi moja »lahkomisljenost«*» ni bila pretirana. Vsaj jaz nisem prav nič potreboval med poletom ne suknje ne plašča. Kakor ne vzamem avgusta meseca suknje, če se vozim s tramvajem, tako mi je ni treba vzeti niti, če odletim v Zagreb.*

Preden je avto odpeljal izpred nebotičnika, se je od nekod vzel mlad orjak. Dobrodušno se je vsedel v avto in malo pokimal. No, kaj herojskega njegov obraz ni kazal, nič tistih šofersko napetih mišic na licu, nič nagubane kože na čelu, prijazen, vedno se smehljajoč človek, ki je šoferju kmalu kratko izjavil: »Padpisa!«*» Bil je Nikitin, izkušeni pilot, ruski emigrant, tisti, ki je prevozil že neštete kilometre z letalom in se mu do sedaj še nikoli ni nič pripetilo ne njemu in ne zaupanim mu potnikom in ki mu bomo za kratko urico tudi mi izročeni v »skrbno«*» varstvo v zraku. Šofer mi šepne: »Temu se morete bolj zaupati, kakor pa če se vozite z avtom ali železnico. Rusi so sijajni piloti!«*» To smo sami spoznali kaj kmalu, ko smo pluli čez Dolenjsko proti Zagrebu.***

Na letališču je bilo že prav živahno kljub zgodnji uri. Šef letališča je kar očitno pokazal veselje, da se tudi zastopnik »Slovenca«*» upa«*» v zrak. Hitro izpolni vozovnico in za rubriko Cena (Priz): lepo nariše številko 0 in jo še prečrta. Na letališču postopa žalosten fant, medtem ko v zraku brenči Brandenburg. Skoraj se mu trese glas, ko mi pri- zna: »Rad bi šel v pilotsko šolo, pa jih imajo že dovolj. Saj pilotiranje v zraku ni nič, samo na tleh pristajati, to je nekaj in tega bi se rad naučil.«**

Na mojem sedežu leži suknjič in plašč. Aero-klub je računal samo s štirimi potniki, peti pa se je znašel na letališču. Račun so delali brez mene, ki sem tudi prišel in mi je moral peti nenapovedani potnik prepustiti prostor. Prav žal mi je bilo, toda časnika naj ima vsaj enkrat prednost!

V aparatu »Potez«*» je sicer nekoliko tesno, toda ker ne kadimo, je zrak vedno čist in sedimo kar udobno. Pilot Nikitin sedi spredaj in je ločen od nas z leseno steno s stekleno lino. Nam pa zadostujejo za razgled šipe iz ribje kosti, ki obdajajo kabino. V polkrogu zavije letalo po tleh letališča, minuta, dve in že čutimo, kako smo že meter visoko v zraku, meter, dva, letalo preskoči telegrafsko napeljavno ob robu letališča, vlak, ki privozi po progi, pa se nam zdi že smešno majhen, vagoni niso več vagoni, temveč vagončki, vse skupaj kakor igračka. Ljudje na cestah in poljih so še vidni, močna cerkev pri Devici Mariji v Polju pa iz te višine že kar ne imponira več.*

Njive, na katerih zori proso, cvete še ajda in kljuje pozna koruza za krmo, pokošeni travniki, deteljica, vse to je kakor raznobirni hrbi knjig v knjižnici. Rdeče krpe polja poleg svetlo- in temnozelenih, vmes pa še temnejše pike, poljsko grmovje. Z roko bi pokrtil kar po več teh krpic skupaj, vse to je iz zračnih višin tako majceno, tako ljubko in vendar vse; to je naša zemlja, ki redi našega človeka, on pa jo napaja s svojim znojem. Pust bi bil polet čez Ljubljansko polje in dolgočasen pogled nanj, ko bi bilo Ljubljansko polje ena sama velika žitnica. Ljubše in lepše se mi zdi Ljubljansko polje tako, kakor je sedaj, v svoji pestri nakrpanosti njiv, vrtičkov in logov, kakor pa, da bi povsod prevladovala barva ene same racionalno gojene žitarice ali druge koristne rastline.

Na desni izginja v obzorje ljubljanski Grad. Nebotičnik je še edino poslopje, ki ga more oko opaziti. Šmarna gora se sumljivo niža in izginja. Plujemo nad gričevjem med Ljubljano in Litijo. Med gozdovi pod nami so dolinice, semintja nekaj hišic in zopet majhni lazi in obdelane njive. Pa že preskočimo to gričevje; na pravem Dolenjskem smo. Ponovi se slika z Ljubljanskim poljem, le še bolj pestr. Vasi se zde skoraj posejane druga ob drugi in čeprav si popotnik hodil že kdaj tod, prav težko ugiblješ imena te ali ene skupine hiš, te ali ene vasi. Naselbine so obdane z zelenim robom sadnega drevja — toda to le ugiblješ z letala, ki leti 400, 500 metrov visoko nad zemljo, seveda ne moreš razločiti ne posameznih dreves in skoraj tudi ne samih hiš. Kakor šopek se ti zdi vsaka vas, bele hišice so cvetje, rob sadnih dreves ga ovija, vse pa je posejano in položeno na pisano gredo raznobirnih njiv, travnikov in vrtov. Ugiblješ — sedem je proč — kaj so Dolenjci tako zaspani, da jih še sedaj ni nikjer nič videti? Prav ostro moraš napeti oči, da opaziš na cesti neznatne pike. Na travnikih in njivah jih še težje opaziš. To so ljudje pri poljskem delu. Svetlejšje pike ti le s težavo razodevajo, da so to naglavne rute dolenjskih kmetic.

Sredi najlepšega polja — raztreseno belo ka-

menje ali boljše sami kamenčki. Kaj bi le to bilo? Čreda krav, pasoca se na pokošnem travniku. Pa prav dobre oči moraš imeti, da to spoznaš.

Na desni naenkrat večja skupina hišic. Višnja gora je to, le da z letala ni prav nič častitljiva, kakor je, če jo gledaš s ceste ali z vlaka. Čez nekaj minut zopet večja skupina hiš: Št. Vid pri Stični. Navpično pod letalom leži. Potniki ugibljejo: »To ni Št. Vid, kje pa je samostan?«*» Ta pa je že za nami in treba se je ozreti nazaj, da opaziš Stično z velikim samostanskim poslopjem.*

Semintja prekriza polje svetla lisa: Mirna, Temenica in na obzorju se že pokaže še močnejša lisa: Krka.

Janez Trdina je bil sicer velik poet in je v svojih spisih s pesniško dušo opisoval Dolenjsko, toda njegova primera, da je valovita in z grički posejana Dolenjska kakor sklada žgancev, ni preveč pesniška. Človek se res ne more spomniti na žgance, ko gleda to Dolenjsko valovje hribov in dolin. Prej bi se Dolenjska dala primerjati — vsaj v razgledu z letala — kupu zelenila, po katerem so se igrali otroci. Lahko je uganiti, kako je prišel Trdina do te primere. Seveda on je Dolenjsko gledal z Gorjancev, kamor je prišel po naporni hoji in prav verjetno je, da so mu bili žganci tedaj v mislih. Nam, ki udobno sedimo v letalu in si ogledujemo dolenjsko zemljo in ne čutimo prav nobene napora in z lahkoto prenesemo semintja malenkostne sunke letala, nam je sedaj vse kaj drugega v mislih kakor pa žganci.

Predzrne loke dela Krka po Dolenjskem. V enem takih lokov tiči Novo mesto, daleč na desni ga pustimo v stran. V drugem, čudovitem ovalnem loku tudi na desno stran, leži Kostanjevica, krog in krog obdana s svetlo liso Krke. Na vzhodu za blesti svetla proga: Sava.

Na cesti pod nami jo čudovito hitro ubira majhen črn hrošč. Ne slišimo njegovega brnenja, pač pa skoraj občudujemo njegovo vno, kako rad bi tekmoval v hitrosti z nami. Najraje bi zaploskali pridnemu avtomobilu, ki ga pa hitro zapuščamo in se nam po nekaj minutah izgubi. Z letala je tudi težko razumeti zavite ovinke in vijuge ceste. Seveda, saj ne vidimo posameznih klancev, temveč le barvo ceste na ploskvi.

Ko gledaš to dolenjsko zemljo, tako skrbno razmejeno in razdeljeno, pa ti tudi z visokega razgleda z letala ne uide ljubezen, s katero naš človek to svojo ljubljeno zemljo obdeluje. Sveta si zemlja in blagor mu, komur plodiš! Naj je v deželi kriza in revščina, naj ljudje tožijo in obupujejo, niti sveta, najmanj pa naše zemlje in našega naroda ne bo konec, dokler bo naša zemlja tako skrbno razdeljena v skrbno obdelane njive, ki tudi sem v sinje višave glasno izpovedujejo vso veliko ljubezen, s katero je naš človek privezan nanjo.

Gradovi so po Dolenjskem razsejani: Hmeljnik, Struga, Otočec, Bajnof in še mnogi drugi, katerim se ne spomniš imena. S temi gradovi je pravda našega človeka že končana. Cvetoe njive govore, da se je tudi dolenjski kmet, nekdanj po graščinski gospodi najbolj tlačeni slovenski človek, že opomogel iz vkoreninjenen apatije in da je v njem že davno oživela prastara slovenska vdanost lastni zemlji. Še se spomniš, da je mnogo te dolenjske zemlje v novi odvisnosti in da naš kmet na žalost prihaja v še hujše suženjstvo denarnega kapitala in obrestno-obrestnih računov in z žalostjo se moraš spomniti, da »za vse, kar je ustvaril Bog, za njivo, polje, log, še teče pravda še in vsa vroča vre!«

Šahovski turnir v Somboru zaključen

Letošnji amaterski šahovski turnir je bil zaključen že pretekli teden, toda ker ni prinesel enega samega zmagovalca, je moral borbo odločiti naknadni match na dve dobljeni partiji, kakor to določajo pravila »Jugoslovanske šahovske zveze«. Že v zadnjem poročilu smo omenili, da se bo borba za prvo mesto vršila v glavnem med Schreiberjem iz Subotice in Totom iz Beograda. Končni izid je popolnoma opravičil našo domnevo, kajti turnir je bil završen s sledečimi rezultati: Schreiber, Tot po 13 točk, Vidmar Milan ml. in Rajković 12, Grabrovec Ludvik in Petrovič 11, Vuković Sava in Nikolaj Kulžinski po 10, Bröder in Avirovič po 8 in pol, Ing. Weiss 8, Šubarič 7 in pol, Graber 6 in pol, Grenčarski in Herbatin 5 in pol, Carev 5, Dimitrije Kulžinski 3 in pol, Zuk 2 in pol.

Da sta si Schreiber in Tot zagotovila prvo mesto, sta morala na koncu dobiti vse partije, to jima je tudi uspelo, dasi ne toliko po njeni zaslugi kakor po njunem izredno ugodnem položaju glede partnerjev. Oba sta namreč na koncu imela za nasprotnike samo klubske tovariše ali pa svoje simpatizerje, katerih vloga je baš na tem turnirju

Puščamo zadaj Krško — krški most je kakor slamica, položena čez Savo, ob strani se prikažejo Brežice in zopet izginejo, ravno Krško polje je že za nami. Drobena Sotla nam pove, da smo že nad hrvaško zemljo. Njive postajajo večje, manj pestre a še vedno skrbno obdelane. Temnim Gorjancem smo se previdno ognili in odkrije se nam zopet na desni Samobor. Po glavni železniški progi počasi leze dolg, toda droben tovorni vlak in od Samobora sem opazimo majhen dim — slavni samoborski ozkotirni vlak. Še en pogled skozi lino in skozi pilotovo kabino — že sta vidna stolpa zagrebške katedrale. Nekaj ovinkov nad mestom — in spuščamo se na veliko letališče na Borongaju v Zagrebu. Pred nami se zablisti razkošni, bogati, živahni Zagreb. Čez pet minut smo z avtomobilom že prišli z letališča na Jelačićev trg, srce Zagreba.

50 minut je trajala vožnja iz Ljubljane v Zagreb. Ob sedmih smo bili še pri Devici Mariji v Polju, točno ob osmih že pri zagrebškem »gabelcu«. Šele ko se slastiš z zagrebškim gulažem, se domisliš na svarila, ki si jih slišal pred tako vožnjo. Šele tedaj spoznaš, da »zračne bolezni«*» prav za prav ni. Vse kaj drugega. Menda že dolgo nisem toliko in s tako slastjo jedel kakor večerajšnji dan, ki sem ga po vožnji z letalom prebil v Zagrebu. Zdi se mi, da vožnja z letalom sijajno vpliva na zdravje. Kdor je kdaj doživel morskoro bolezen, se najbrž ne bo tako laskavo izrazil o vožnjah na morju!*

Pa kaj vse to! Jed mine. Tudi Zagreb se kaj kmalu naveličaš, posebno, če si sam samcat. Kranj sredi tega velikega mesta, neizbrisna pa ostane lepota, ki si jo doživel, ko si iz zračnih višav ogledoval poezijo Dolenjske. Onaj dolenjski poljan in dolin ostane trajno v srcu. Dolenjske zemlje ne bo pozabil, kdor se je ne lepote nasesal, bodisi kjerkoli, najbolj pa tako, kakor večeraj jaz iz zračnih višav.

C. K.

Muholovec

AEROXON

polovi vse muhe!

Se mnogo posname!! Torej zahtevajte izrecno "Aeroxon"

Radio Therma Laško

zdravi reumatizem vseh vrst, išias, ženske bolezni, znižuje krvni tlak itd. Naravni vrelc visoka radioaktivna termalna voda 37,5°C.

Posejiska doba od 1. septembra dalje.

Pavšalna penzija za 10 dni Din 600.-, za 20 dni Din 1.100.-.

V pavšalni penziji je upošteva hrana in stanovanje, dve zdravniški ordinaciji, dnevno po ena kopel in vse takse. Zahtevajte prospekte od uprave zdravilišča!

Velika verska slovesnost v kranjski dekaniji

Kranj, 30. avgusta.

Vsa obširna predoseljska župnija, poleg nje pa tudi vsa ostala kranjska dekanija razen tržiškega kota se z veliko vno, brigo in skrbjo pripravila na pomembno in izredno versko slovesnost, ki se bo vršila v nedeljo, dne 3. septembra v Predosljih pri Kranju kot proslava 1900-letnice Odršenja.

Ljubljanska proslava, ki se je vršila 30. julija, je sprožila po vni in katoliški cerkvi udani slovenski domovini celo vrsto dobro organiziranih in uspešnih proslav 1900-letnice Odršenja. — Tako se bo za kranjsko dekanijo, ki obsega samo lepe in velike fare, proslava vršila v Predosljih, ki je od Kranja oddaljeno pičlo uro in predstavlja obnem neko središče kranjskega dekanata. Z ozirom na vse današnje priprave se lahko reče, da bo verska svečanost v Predosljih poseben dogodek.

Prireditve v Predosljih bo s svojim obiskom počastil tudi knezoškof ljubljanski dr. Gregorij Rožman, ki bo vodil procesijo po sv. maši. Procesija bo krenila po polju proti Brdu in bo nudila posebno slikovit in pester prizor. — Slavnostni pridigar bo župnik trsteniški g. dr. Janko Arnež. Pričakuje se tudi velik obisk s strani duhovščine. Ozemlje, za katero je proslava namenjena, šteje čez 30.000 prebivalstva in bo odziv s strani ljudstva gotovo zelo velik. — Pestrost prireditve bodo poživljale številne narodne noše, pevski zbori, Marijine družbe itd.

Verske priprave se prično že v petek.

Senzacionalna aretacija na Bledu

Bled, 30. avgusta.

Veliko senzacijo med domačini in letoviščarji je vzbudila aretacija nekega uglednejšega gospoda. Orožniki so ga danes odpravili v Ljubljano in izročili v zapore ljubljanske okrožnega sodišča. Zapleten je v neko afero, pri kateri gre za približno 80.000 Din. Aretiran je bil na ovadbo nekega denarnega zavoda. Pri njem so zaplenili okoli 5000 Din in večjo vsoto v tujih valutah. Zaradi poteka preiskave ni mogoče za enkrat obširneje poročati.

Jelena ustrelil nad Dravogradom

Dravograd, 29. avgusta.

Pod 1522 m visokim Košenjakom, kamor turisti zelo radi hodijo, kraljuje v gozlarškem uradu trdke Hirschler že več let nadvse ljubezniva, simpatična in gostoljubna družina Zechner. Pri njih so dravogradske in drugi turisti preživeli že marsikatero lepo urico, našli so vedno polno obloženo mizo.

Gospod gozdar je imel te dni izvanredno lovsko srebo. Na vrhu Košenjaka je ustrelil 150 kg težkega jelena. Njegovi rogovi merijo 98 cm. Tc je prvi jelen, ki je bil ustreljen zadnjih 50 let v našem kraju.

Lovskemu junaku prirčno čestitamo!

Brežje napredujejo

Nekako pred 22 leti je bilo, ko je vozil lepo okrašen voz privrkat pošto na Brežje. Veselo se je razlegel poštni rog po brezjakem polju — poštni urad na Brezjah je bil odprt. Lokal v ta namen je dala na razpolago Gabrijelečeva hiša, saj je bil rajni Anton Gabrijeleč tisti, ki si je pridobil največ zaslug, da smo na Brezjah prav takrat dobili lastni poštni urad. Pomagala sta mu pri tem delu tudi že preminula P. Marjan Sirc, takratni predstojnik frančiškanskega samostana na Brezjah in pa vitez Josip Pogačnik, ki je uspešno interveniral na merodajnih mestih.

Od takrat pa sta potekala več kot dva decenija. Brežje so se razvijale v tempu, hitrejšem kot kdaj prej, a kljub temu so bile od ostalega sveta takorekoč odrezane — manjkalo je telefona. Nadaljevali torej započeto Gabrijelečevo delo. Pojavili so se po vojni nekakjati glasovi, pa so utihnili kot bi sploh ne bili izgovorjeni. Nič s privatno iniciativo, nič z občno. In nastopilo je mlado, pred dvemi šele ustanovljeno Tujsko-prometno društvo s svojim programom, v katerem je bil zaznamovan tudi telefon. Z veliko agilnostjo — saj je o tem društvu znano, da malo »boba«*» a veliko naredi — je zbralo od poštne direkcije zahtevan prispevek 10 tisoč dinarjev ter se obvezalo prevoziti material, izkopati jame ter postaviti drogeve. Precejšnja naloga za komaj ustanovljeno društvo brez sredstev, toda izgotovljena tako, da je bila te dni telefonska proga izročena prometu. Prav tako se je poštni urad preselil v nove, po načrtih Poštne direkcije adaptirane prostore v Finžgarjevi hiši. Seveda ni šlo brez nasprotij, je pač še vedno tako, da se nekateri zavedo koristi kakih javnih del šele tedaj, kadar dokazno koristi tudi njim kot posameznikom, za skupnost jim pa ni mar, za napredek kraja pa še manj. A končno lahko javljamo, da je telefon na Brezjah odprt. Poslušajte se ga.*

Ob tej priliki naj omenimo glede radio-prenosov. Odslej namreč ne bo zamujena nobena prilika, da se ne bi ta ali ona veličastna verska manifestacija, koncert itd., prenašal v svet po radiu. Na ta način se bo sloves naše največje božje poti še bolj razširil in utrdil.

Jesenice

Sportno društvo »Gorenjec«*» je v nedeljo priredilo skupaj z ljubljansko Ilirijo izredno posrečeno tekme v kopalski g. Cuferja. Udeležba je bila na prireditvi ogromna kljub temu, da je bilo šele v soboto objavljeno, da se sploh vrši.*

Pevsko društvo »Sava«*» slavi v nedeljo svoje 25 letnico obstoja. Pevsko društvo »Sava«*» je znano tudi širom Slovenije, saj je že parkrat nastopilo tudi v ljubljanskem radiu. Ob tej priliki bo blagoslovljena tudi društvena zastava.**

Cesta v Kamniško Bistrico

Kamnik, 30. avgusta.

V torek dopoldne se je odpeljala v Kamniško Bistrico kolavdacijska komisija, da odobri dela na doslej dovršenem delu ceste Stahovica-Kamniška Bistrica. V komisiji so bili zastopniki banske uprave s teln. svetnikom inž. Pircem, zastopniki korporacije in kamniškega okrajnega cestnega odbora. Kolavdirali so nedavno dovršena dela na cesti od Stahovice do Meesnovca in odobrili traso nadaljevanja te ceste od Meesnovca do Kopač v približni dolžini 2,5 km. Za nadaljevanje gradnje bistriške ceste so že zagotovljeni krediti lokalnih interesentov v znesku 400.000 Din, drugo pa bo pač morala prispevati banska uprava iz fonda za brezposelnost, saj so pri gradnji zaposleni samo brezposelni delavci kamniškega okraja. Ker so sedaj izvršene vse formalnosti in je odobrena tudi trasa nadaljevanja ceste, bodo pričeli graditi že in teden in že bo šlo vse po srebi, bo do zime bistriška cesta že narejena. S tem bo izpolnjena večletna želja, da bi bila Kamniška Bistrica po dobri cesti zvezana s svetom.

Zgodovina bistriške ceste sega še nazaj v predvojne čase, temelj pa ji je bil položen v poletju leta 1931, ko so dogradili prvi del od Stahovice do Konjskega poloka. Prav za prav je bila to le provizorično razširjena in slabo posuta občinska vozna pot, ki so jo vozovi in avtomobili spravili v tako slabo stanje, da je bilo v deževnem času nemogoče voziti po njej. V razmehnem čistišču, brez kamnite podlage, so vozovi napravili globoko kolesnice in včasih je kak avtomobil obtičal v

globokem blatu, da so ga s težavo spravili ven. Letošnje poletje so šele popolnoma dogradili prvi del ceste. Napravili so kamnito podlago, katero so trije manjši valjarji zvaljali v trdo in gladko plast, tako da je zida vožnja po bistriški cesti prav prijetna. Dogradili pa so cesto samo do Meesnovca, od tu dalje pa je le provizorično v strnih seapntinah speljana na prejšnjo vozno pot proti Kraljevemu hribu. Marsikateri avtomobilist živi zato v čisto napačni veri, da lahko brez vsakih težav pride z avtomobilom v Kamniško Bistrico. Temu pa ni tako. Dober in močan avtomobil zlahka vozi po strnih klancih, slabšem vozilu pa preti nevarnost, da obtiči sredi klanca in mora nato za denarno nazaj na cesto po nov zalet.

Gorje pa vozilu, če mu na strmini odpovedo zavore, kakor se je dozdaj že pripetilo dvakrat. Prvi avtomobil je lani treščil v globoko strugo Bistrice in se popolnoma razbil. K sreči je bil v njem samo šofer, ki se je z drznim skokom rešil. Druga nesreča pa je bila pred kratkim na istem klancu. Drveči avtomobil, kateremu so na strmini odpovedale zavore, bi prav gotovo strmoglavil po bregu, ako bi se ne zaletel v skladovno drvo, kjer je obstal. Ker je cesta javna, ne morejo nikomur zabraniti vožnje po njej, vendar pa mora biti vsak avtomobilist toliko previden, da s slabšim vozilom ne bo vozil dalje kot do Meesnovca.

Novi del ceste od Meesnovca do Kopač je projektiran po dosedanjim turistovski pešpoti, ki je, kakor znano, skoraj brez vzpetosti. Tako se bo tudi nova cesta ognila vseh strnih klancev in bo v jeseni vožnja po njej prav prijetna in brez nevarnosti.

Ljubljanske vesti:

Konjska uprega v Ljubljani

Ograje ni — vozovi padajo v Ljubljano.

Ljubljana, 30. avgusta.

Ni še dolgo, ko se je nekemu kmetu prekucnil v Ljubljano iz Sentpeterskega nasipa voz s konjem in davi okrog pol 9 se je na istem mestu — pred Petelinovo trgovino — pripetila do pičice enaka nesreča. Niti po nesreči občinskega svetnika Jazca pred cukrarno, niti po prvi omenjeni nesreči in skoraj gotovo tudi sedaj po tej nesreči pa se mestna občina denarja in časa pač za druge, morda tudi nujne stvari, za to najbolj nujno zadevo ga pa nima. Tako so ljudje, zlasti pa kmetijski vozniki, pripuščeni sami sebi in svoji lastni pažnji. Najmanjša nepazljivost se tukaj občutno kaznuje. Kmetijski ljudje, ki prihajajo v mesto, pa bi seveda radi kaj kupili in tako se pripeti da morajo semintja včasih pustiti konja z vozom brez nadzorstva. To sicer ni dovoljeno, vendar je umevno. Nedvom-

no pa je, da bi do današnje nesreče ne prišlo, če bi na obrežju Ljubljane stalo vsaj nekaj, kar bi spominjalo na ograjo.

Od posestnika Ivana Kosa iz Podgorice 33 pri Dolu, se je njegova sestra, tudi posestnica, izposodila konja z vozom, da je pripeljala v Ljubljano nekaj krompirja in drugih podeželskih pridelkov na prodaj. Ko je kmetica krompir prodala, je nasula konju seno, sama pa je skočila v bližnjo trgovino nekaj malega kupit. Konj je medtem pojedel seno, rad bi si pa privoščil še nekaj trave, ki raste tam ob obrežju. Prišel je ritensko riniti proti travi. Voz pa ga je s svojo težo potegnil navzdol po bregu in v strugo in sicer tako, da je padel voz na konja. Konj se je takoj ubil, voz pa zelo razbil. Prišli so pokleni reševalci, ki so potegnili voz in mrtvega konja na suho. Konja je odpeljal nato konjač. Posestnik Kos trpi okoli 3000 Din škodo.

Bojimo se, da bomo morali še večkrat poročati o podobnih nesrečah vse do tedaj, dokler mestna občina ne bo uvidela potrebe po ograji na obrežjih Ljubljane.

kanske vsote. Po vojni se je naenkrat pojavil v Sloveniji, kjer je v nekaj letih izvršil več sleparij. Izdal se je prav tako za doktorja in celo za načelnika notranjega ministrstva. Pred ljubljanskim deželnim sodiščem je bil zaradi raznih goljufij obsojen na dve leti težke ječe. Kazen je prestal, nato pa izginil iz Slovenije. Pojavljaj se je po raznih krajih naše države na jugu, zlasti po Bosni. V Sarajevu je izvršil nebroj sleparij in je zato bil obsojen na večmesečno robijo. Včeraj dopoldne pa so ga pripeljali v Ljubljano da odsedi 15 dnevno kazni.

Dr. Jože Jakša

zopet redno ordinira

Uršulinske šole. Vpisovanje na uršulinski realni gimnazij v Ljubljani bo 1. in 2. septembra od 8 do 12. Učencam, ki bodo stanovali v zavodu, ni treba posebe priti k vpisovanju. Zadošča, da so se javile kot gojenke. V zavod se sprejemajo v oskrbo tudi učenke, ki posejajo državne meščanske, srednje in višje šole. Otvoritev služba božja za učiteljske, vadnično in realno gimnazijo bo dne 10. septembra ob 8 v samostanski cerkvi, pouk se bo pričel 11. septembra. — Uršulinska meščanska šola v Ljubljani ima vpisovanje 1. in 2. septembra. Otvoritev služba božja bo v nedeljo 10. septembra ob 8. V ponedeljek 11. septembra ob 8 se prične redni pouk.

Naknadno vpisovanje učencev na II. deški osnovni in višji narodni šoli v Ljubljani. Graben- (Cojova cesta 5) bo v petek 1. septembra od 8 do 12. Starši, ki svojih otrok še niso vpisali, naj jih t dan zanesljivo vpišejo, kakaj v ponedeljek 4. septembra se začne redni pouk. Sv. maša bo v soboto 2. septembra ob 8 v Trnovem. Starše opozarjamo posebno se na to, da ima šola na Grabnu letos I. II. in III. razred višje narodne šole. Ker po drugih ljubljanskih šolah ni II. in III. razreda višje narodne šole, naj vpišejo na Grabnu vse one učence, ki so dovršili I. razred višje narodne šole (prej 5. razred). Višja narodna šola je namenjena za one učence, ki ne gredo na meščansko, oziroma srednjo šolo, temveč so namenjeni, da se gredo učiti obrta, trgovine itd. Ves pouk je usmerjen tako, da bodo gg. obrtniki z učencem, ki bo dovršil vse štiri razrede višje narodne šole, gotovo prav zadovoljni in bo učenec tem obrtno nadaljevalna šola samo v veselje in jim bo tem lažje odprla pot k še večji nadaljni izobrazbi.

Vpisovanje na drž. konservatorij v Ljubljani se prične jutri v petek, dne 1. septembra. Vpisuje se vsako dopoldne od 9 do 12, do 7. sept. v sobi št. 18. v postopju Glasbene Matice v Gosposki ulici. Vse podrobnosti v veži zavoda.

Sela Glasbene Matice ljubljanske vpisuje v petek, soboto in prihodnji ponedeljek, dne 7. sept. Podrobnosti v veži postopja Glasbene Matice.

Nogometna tekma med tramvajskimi uslužbenci in poštarji. Zgledu časnikarjev in častnikov ter mitničarjev in stražnikov bodo sledili tudi poštni nastavljenici in tramvajski uslužbenci, ki bodo dne 10. septembra igrali nogometno tekmo v korist trboveljske mladine. Občinstvo na to tekmo, ki bo vseskozi resna in bo nudila tudi sportni užitek, že sedaj opozarjamo.

Drevesa pri Florjanski cerkvi. Priznati je treba, da je bila florjanska cerkev in njena okolica prav krasno preurejena. Zasajen je bil tudi majhen park dreves, ki se cerkvi in okolici prav lepo podajo. Ljudje pa zadnje čase opazujejo, da se ta drevesa počasi suše, ker jih nihče ne zaliva in se je bati, da se bodo tudi res posušila. Drevesa namreč še niso povsem zakoreninjena v zemljo. Okolice florjanske cerkve bi precej izgubila na lepoti, in zato bi bilo umestno, če bi mestna vrtnarija pošljala vsak dan kakšnega delavca, ki bi do prihodnjega deževja ta drevesa zalival. Prihodnje leto potem drevesa ne bi bilo več treba zalivati, ker bi se že zaresla v zemljo.

Na Rimski cesti je sedaj razkopan hodnik. Mestna elektrarna tam namreč izmenjuje oziroma na novo polaga kabel za električno napeljavo.

Zavod sv. Marije. Strelšička ulica 5 pripo-roča dobre kuharice, sobarice, natakarice in služkinje za vsa dela.

Nočno službo imata lekarni: dr. Piccoli, Dunajska c. 6 in mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

V novootvorni menzi sprejemne še nekaj gostov. Hrana domača, prvovrstna. Naslov v upravi.

Bluze, razno damsko perilo, torbice, rokavice, najnovije mode, dobite le pri trdkri Miloš Karničnik, Stari trg.

Nosečim ženam in mladim materam pripomore naravna »Franz-Josef« gretčica do urejenega delovanja želodca in črev.

Moste pri Ljubljani

Drevi ob pol osmih bo v kapelici Salezijanskega mladinskega doma pridiga za moše in fante, nato litanije in blagoslov.

Cerkveni vestnik

Clanice stolnih kongregacij Kraljice presvetega rožnega venca in Brezmadežne imajo v petek, dne 1. septembra ob 1 zjutraj v Alojzijeviski kapeli skupno sv. mašo in sv. obhajilo, v soboto, dne 2. septembra pa prično z rednimi shodi. Voditelj.

Poizvedovanje

Najdena je bila v vlaku moška črna suknja. Dobiti jo je v obveznih 40-42.

Mariborske vesti:

Človeška bivališča?

Slučajno se je odkril zopet kričeč primer, ki opozarja na veliko stanovanjsko mizerijo našega delavstva. Cela vrsta mladih ljudi, zaposlenih v raznih mariborskih industrijskih podjetjih, je prihajala zadnje čase po zdravniško pomoč. Vsi zvliti od revmatizma in prehlada. Zdravnik se je zanimal za njihove stanovanjske razmere ter doznal, da so naravnost obupne. Delavci niso bili stalno zaposleni, le od časa do časa je ujel kateri kako službo. Zaslužili so malenkost, ravno za življenje, in še to so delili s tovariši brez posla. Poštenega prenočišča si niso mogli privoščiti, pa so stanovali tam nekje v magdalenskem predmestju v nekem starem magacinu. Ležišča so si uredili kar na be-

zaključek pedagoškega tečaja. Te dni je bil zaključen počitniški pedagoški tečaj, ki ga je priredila Pedagoška centrala od 14. do 27. avgusta. Tečaj je obiskovalo dnevno 80 učiteljev in učiteljic iz vseh krajev Slovenije. Počitniška centrala je tudi priredila ekskurzijo k Šumiku, k Ruški in Mariborski koči ter k Pohorskemu domu. Ogle-dali so si tudi Falso elektrarno ter tovarno za dušik v Rušah. Na pokopališču so se poklonili velikemu spominu slavnih Rušanov, strokovnih sodrugov, posebno toplo pa prvaka Josipa Lasbaher-ja, bivšega župana in šolskega upravitelja. V toplih besedah je obudil zavest močne prošlosti, ki jo naj izpoveduje posebno učitelj, knjižničar P. C. Koprive ter pozval k stanovski skupnosti, ki naj druži slovenskega učitelja v enodušno vzgojno družino, kakor so nam to pokazali slavni predniki na ruškem pokopališču. V Mariboru so si ogledali tovarno »Zlatorog« in tovarno za umetno svilo Thoma, posebno pa se je udeležencem prikupila vzorno urejena Vinarska in sadjarska šola. Na poslovnem večeru je izrekel toplo zahvalo g. upravitelju Golez predsedniku centrale prof. Šilihu, ki je v veliki vnemi in požrtvovalnosti tečaj organiziral, vodil in predaval ter vsem gg. predavateljem za globoko zajeto izbrpna izvajanja. Posebno so udeleženci napili vedno mladostnemu ravnote-lju v pokolu dr. Tomišku in nadzorniku Tomažiču. G. Vrane pa je zjel vso zgodovino tečaja v zajemljive verz — parodije.

Bog dai srečo! V mariborskih župnijah so se zadnje dni poročili: Ivan Borstner, zasebni uradnik, in Valerija Senekovič, zasebnica; Tomaž Aglič, progovni nadzornik v pok., in Jožeta Lorber, zasebnica; Anton Vrtovec, policijski poduradnik in Julijana Kleine, šivilja; Avguštin Pristovnik, tkalski podmojster in Leopoldina Černešek, tkalka; Eduard Peklar, retušar, in Marija Belej, posestnica hčerka; Jožef Črugalj, zidarski pomočnik, in Daniela Kaiser, šivilja; Anton Lešnik, mizar, in Justina Cviliak, kontoristinja; Ivan Macarol, tovar-niški delavec, in Marija Fluher, prodajalka; Ivan Čič, strojni ključavničar, in Frančiška Beranič, hčerka hišnega posestnika; Simon Strnšek, kovaški pomočnik, in Roza Goljat, posestnikova hčerka. Novoporočencem obilo sreče!

Prisrčno slavlje zlate poroke sta obhajala zlatoporočena Franc in Alojzija Nipič. V magdalenski cerkvi je imel najprej sv. mašo s prisrčnim nagovorom kaplan dr. Josip Meško. Med sv. mašo so svojemu tovarišu-zlatoporočencu svetili magdalenski svečarji in cerkveni pevci ter tako povzdignili prisrčno slovesnost. Slavljenecema obilo zdravja, moči in zadovoljstva!

Dijakom, ki stanujejo izven Maribora. Z železnico ali avtobusom smejo prihajati v srednjo šolo le oni prvošolci (novinci), katerih bivališče ni nad 20 km oddaljeno od Maribora. Radi rednega dohoda in odhoda vlaka, ne smejo zamuditi šolskega časa. Prvošolci (novinci), ki se vozi s kolesom ali vozom, ne sme stanovali nad 6 km od Maribora. Učenci 2. do 8. razreda in repetenti 1. razreda se smejo dnevno voziti le, če ne traja njihova vožnja z železnico ali avtobusom nad 1 uro. Ako pa ima tak učenec-potnik na koncu 1. semestra dve ali več slabih ocen iz naučnih predmetov, izgubi te ugodnosti. Vsak učenec-potnik naj si skrbri pri svojem okrajnem načelstvu potrdilo, koliko km znaša oddaljenost bivališča staršev od Maribora.

Proračun se sestavlja. Na mestnem magistratu imajo polne roke dela s sestavljanjem občinskega proračuna za leto 1934. Vsi uradi so svoje predloge že zaključili in predložili mestnemu knjigovodstvu.

Iz organizacije mestnih uslužbencev. Mariborske mestne uslužbenice bo zastopal na kongresu magistratnih uslužbencev Dravske banovine v Ljubljani, dne 7. in 8. septembra vodja mestnega socialno političnega urada A. Brandner.

Šahisti na plan! Kulturno društvo »Triglav« prireja z začetkom nove sezone več šahovskih tečajev, in sicer za gospode in dame. Tečaji se bodo vršili za začetnike in tudi za že izkušene igralce. Sestanek vseh prijaviteljev, kakor tudi starih članov, se vrši v torek 5. sept. ob 20 v Češki sobi Narodnega doma (vhod iz Kopalnice ulice). Prijave se sprejemajo pri g. Bogdanu Pušenjaku, Maribor, Miklošičeva ulica 2/II, kjer se dobe tudi vsa pojasnila.

SK Maraton, lahkoatletski odsek. Radi za-pore Rapidovega igrišča, se vrši lahkoatletski dvo-boj SK Maraton: železničar, v soboto ob 16 na igrišču Maratona in Maribora, v nedeljo ob 9 na Mariborskem otoku. V soboto morajo biti naj-pozneje ob tri četrti na 16 na Livadi sledeči atleti: Kleut, Smerdel, Rudl, Zdravko, Verstovšek, Vidic; rezerve: Dujec in Lučič. V nedeljo ob pol 9 pa morajo biti na otoku: Grmovšek, Štruč, Vidic, Lešane, Uratnik, Zdravko, Kleut, Macun, Greif; rezerve: Jurinec, Zunc.

Promenadni koncert bo danes od pol 8 do 9 zvečer v mestnem parku, za slučaj ugodnega vremena. Svira godba »Lira« pod vodstvom kapelnika Poliča.

Iz železniških delavnic. »Prihodnji teden bo bore malo zaslužka. Kako naj si pomagamo, ako tri dni v tednu ne delamo? In prihodnji teden bo tako. V sredo bomo počivali, v petek in soboto. Radi petka nam ni. Praznik je. V soboto bomo počivali, ker se baje »ne izplača« delati, ker sledi itak nedelja. Nam pa je do dela in za-služka radi naših žena in otrok, ki jih imamo preživljati. Naj bi vsaj samo dva dni praznovali, ako že mora tako biti. Dovolj je to. Cemu še v so-boto?« — Delavci.

Iz vrst mariborskih sportnikov. Znani od-lični kolesarski dirkač Bruno Fangerer od SK Maratona je odpotoval v svrbo nadaljevanja svojih študijev v češkoslovaško republiko, kjer bo staral za maratonske barve.

Goban-orjak. Od Sv. Barbare v Slov. gor. je prinesla kmetica Roza na trg izredno velik in popolnoma zdrav eksemplar užitnega gobana, ki tehtal 900 gramov.

Glasbena šola »Mladinski dom«. Cvettlična ulica 28, opozarja, da se vrši vpisovanje od 1. sep-tembra naprej dnevno od 10—12 in od 15—17. Omenbe vreden bo zlasti pouk violine, ki ga bo

tonskih tleh, polnih vlage in mokrote, ki je pro-nicala v notranjost. Skrajja jih je prenočevalo samo par, potem pa se je med delavstvom razvedlo za priliko cenega prenočevanja ter se je klet nagloma napolnila. Klet so potem spremenili v stanovanja, tako da se je razdelila notranjost z deskami v neakšne pogače, ki so se oddajale v najem. Po-sledice niso izostale. Več delavcev je že v bol-nišnici, mnogim pa bodo ostali trajni sledovi osla-belega in zapravljenega zdravja. Primer, ki zopet živo dokazuje nujno potrebo, da se zgradi v Ma-riboru delavski azil, ki bo vsaj v najbolj kričečih primerih prinesel nekoliko odpomoti.

nudil znani violini Poljanec Taras, absolvent praškega konservatorija.

»Sverec brez prestanka«. V hladilniku, kjer je prostor za led, je bistro oko obmejnih organov pri St. Ilju iztaknilo 60 kg saharina in vžigalnikov. Globa bo precej huda...

Dirke bodo. Pošta priredi v nedeljo, dne 3. sept. t. l. ob 15 klubske dirke s startom pri Mauterjevi gostilni v Zgornjem Radvanju in z dirko do Polskave.

Poceni meso. Danes, v četrtek se bo od 7 zjutraj naprej prodalo na stojnici za oporečeno meso pri mestni klavnici 50 kg govejega mesa po 5 Din za kg.

V znamenju kumar in hruck je bil včerajš-nji mali trg, ki je bil z drugimi pridelki bolj slabo založen. Šest vozov kumar so pripeljali kmetje, in 12 vozov hruck, jabolk in sliv. Cene sadju so bile: jabolke in hrucke 2—5, češnje 5—6, slive 4, grozdje 8—12 Din za kg.

Celje

Pevsko društvo »Celjski zvonec«. V Celju se je ustanovilo novo pevsko društvo »Celjski zvonec«. Ustanovni občni zbor novega pevskega društva se bo vršil v ponedeljek, dne 4. septembra t. l. ob 8 zvečer v Domu v Samostanski ulici. Pripravljeni odbor vladno vabi vse pevce in pevke, ki ne so-delujejo že pri kakem drugem pevskem zboru, da se tega ustanovnega obnega zbra udeležijo in da pripeljejo s seboj še vse tiste svoje znance in pri-jatelje, ki se zanimajo za lepo slovensko pesem. Imajo pevski talent, dober glas in posluš. Vsi, ki žele sodelovati pri tem novem pevskem zboru, naj se prijavijo pripravljalnemu odboru.

Umrl je včeraj v Šostanju pri svojem sinu g. Mihael Kindelhofer, star 64 let, odvetnik v Celju. Pokojni je živel v Celju od leta 1894, bil pred vojno član mestne godbe, po vojni pa član Godbenega društva; nekaj časa je bil tudi učitelj Glasbene Matice v Celju. Pogreb se bo vršil danes ob petih popoldne v Šostanju. N. v m. p.

V Logarsko dolino! SPD v Celju priprav-lja v Logarsko dolino dva skupna avtobusna izleta. Prva skupina odide iz Celja v soboto, 2. septembra ob 19.15, druga v nedeljo zjutraj ob 5. Povratek v nedeljo zvečer. Cena nizka. Javile se takoj: Prešernova ul. 6, dvorišče. — SPD Celje.

Ukradeno kolo. Dne 27. avgusta je bilo med 7 in 8 zvečer ukradeno izpred gostilne Jam-nik v Juvanju pri Ljubnem moško črno kolo znamke »Styria«, tov. št. 733.767, »evid. št. 2—19177 —8, vredno okrog 1000 Din.

Za povzdigo tujkega prometa. Celje s svo-jo lepo okolico je posebno privlačno za tuje. Letos je obiskalo naše mesto toliko letovistarjev, kakor že dolgo ne pomnimo. Vsi so bili zelo za-dovoljni z lego in naravnimi krasotami Celja in okolice, slišali smo pa žalibog iz vrst tujcev tudi mnoge priložbe. Na Masarykovem nabrežju so pred leti zabili kole, kjer so razpete vrvi za sušenja perila. Masarykovo nabrežje je gotovo najlepši del Celja, zato je tudi v interesu tujkega prometa, da ta stvar enkrat za vselej izgine iz tega kraja. Mislimo, da je Celje edinstveno mesto, ki tako skrbi za svoje davkoplačevalce, da jim je dalo na razpolago najlepši del za sušenje perila. Pa še nekaj: po mestu vidimo včasih, ko odvražajo smeti z navadnimi vozovi, kako se razno blago in tako naprej stresa po tleh. Tudi bi bilo v interesu me-sta, da bi se to odpravilo.

Ptui

Smrt v mlaki. Na tragičen način je našla smrt 4-letna Frančiška Budja, rejenka pri posestniku Martinu in Amaliji Berjak v Sakusaku, fara Sv. Lovrenc v Slov. gor. Omenjena zakonca sta mla-tila na slednjo, mala Frančiška pa se je igrala za skednjem. Ko sta opazila, da otroka ni nikjer, sta ga šla iskat. S strahoto sta opazila, da plava v bližini se nahajajoči jami otrokova kapica. Takoj jima je bilo jasno, da je otrok padel v poldrugi meter globoko jamo in utonil. Trupelec so poteg-nili z grablami iz jame. Poskusili so sicer z umet-nim dihanjem spraviti otroka k življenju, pa je bilo že prepozno, kajti otrok je bil že mrtev.

Smrtna kosa. Umrl je Matevž Krajnc, zaseb-nik iz Ptuj, v 74. letu starosti. Pokojni je bil poprej posestnik v Krčevini. Naj v miru počiva! Zalujočim naše globoko sožalje!

Stožice pri Ljubljani

Pri nas danes gotovo nobeno drugo društvo ne uživa toliko vesplošnih simpatij in ugleda, kakor ga uživa naše vstopovno gasilno društvo. V njem so združeni naši najboljši moše in fantje, priprav-ljeni trčtovati se vsak čas v smislu največje social-ne zapovedi človeštva in nesebične ljubezni do bližnjega. Kakor vsako leto, tako je imelo naše gasilno društvo tudi letos koncem pomladi namen prirediti svojo redno letno društveno prireditev, katera pa je bila odpovedana ne po društveni, ozi-roma lastni krivdi. Zato pa se bo vršila v nedeljo 3. septembra popoldne na vrto tovariša K. Šitarja v Stizibah 28 družvena zabava, h kateri vabimo vse prijatelje — domače kakor iz sosesčine — da v obilnem številu pridejo k nam v prijazne Stožice. Na svidenjel

Radeče pri Zid. mostu

Pevski koncert. Cerkveni pevski zbor priredi pod vodstvom P. Ulage v nedeljo, 3. septembra ob 4 popoldne v Narodnem domu in ob 8 zvečer v hotelu Jadran, pevski koncert. Na sporedu je 16 slovenskih, hrvaških in ruskih narodnih in umetnih pesmi, katero pojejo moški, mešani in mladinski zbor ter orkestralne točke, ki jih izvaja godalni kvartet. Vse točke sporeda so dobro naštudirane in jih bodo sicer mladi zbori kar najbolje izva-jali. Ker je namenjen čisti dobilek mestnim brez-poselnim, je dolžnost vsakega meščana, da se kon-certa udeleži! Pesem vas vabi bednim v pomoč. Vsi mestni brezposelnim naj se zglase prve dni po koncertu med uradnimi urami v župnem uradu kjer se jim bo razdelila podpora.

Dr. Ivan Pintar

od 2. do 6. IX. ne ordinira.

Razpis gledališkega abonementa

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani raz-pisuje za sezono 1933/34, ki se otvori v četrtek, dne 14. septembra t. l., gledališki abonma. V informacijo p. n. občinstvu navaja v po-drobem:

A. Repertoar

temeljni na delih domače književnosti in na delih znamenitejših predstavnikov slovanskih in drugih literatur.

Drama uprizori iz domače literature sledeča delar: Cankar: Pohujšanje v dolini šentflorjanski, Hlapci, Golia: Kulturna prireditelj v Črni mlaki, Krelt: Kreature, Vomerger: Zlato tele; dalje iz srbohrvatske literature: Nosič: Mister Dolar, Krlje-ža: V agoniji, Feldman: Zajec. Češko književnost zastopata: Dyk: Don Quijote in Werner: Pravica do greha, poljsko pa Żeronski: z delom: Ušla mi je prepelička. Iz ruske literature se uprizore: Do-stojevski: Bratje Karamazovi in Andrejev: Gau-deamur.

Nadaljni repertoar bo črpala Drama iz na-slednjih del: Aischylos: Orestija, Shakespeare: Ko-medija zmešnjav in Kralj Lear, Molière: Mizantrop, Claudel: Oznanjenje, Galsworthy: Beg ali Loyalites, Shaw: Sveta Ivana, Strindberg: Sonata strahov, Ortner: Čevljar Anton Hitt, Uprizorila se bodo tudi dela za mladino in po potrebi nekaj del lažjega značaja.

V dramskem ansamblu v tej sezoni ni spre-memb. Kot režiser-gost bo sodeloval dr. Branko Gavella.

Opera bo črpala svoj repertoar v novi sezoni izmed naslednjih slovanskih del: Odak: Dorica pleše; Stojanovič: Blaženkina prisega; Smetana: Libuša, Poljub in Dalibor; Janáček: Jenufa, Katia Kabanova; Moniuszko: Halka; Cajkovski: Pikova dama; Musorgski: Hovanščina; Čepcevi: 01—01; Stravinski: Petruška. Dalje bodo v repertoarju: Massenet: Cherubini; Offenbach: Hoffmannove pri-povedke (v novem prevodu); Rossini: Viljem Tell; Verdi: Traviata (v novem prevodu); Zandonai: Francesca da Rimini; Mozart: Figarova svatba. Ponovila se bodo nekatera najuspešnejša dela po-slednjih sezon (Knez Igor, Luiza, Samson in Da-lila, André Chénier, Tosca, Parsifal).

Opereta bo izvajala: izvirno revijo Bravničar-Peen: Stoji, stoji Ljubljana; dalje Abraham: Ha-vajška rožica; in J. Strauss: Danes bomo tiči; Lehar: Fražula. Tudi v opereti se bodo ponovila nekatera najuspešnejša dela (Poljska kri, Pri belem konjčku).

V ansamblu ni sprememb. Kot stalna gosta bosta nastopali pevki gospa Zinka Kunčeva in gđc. Milena Verbičeva.

B. Cene abonmaja

Razpisani so štirje abonmaji: dva stalna (sreda in četrtek), ki bosta imela predstave le na ta dva dneva, in sicer eden stalno ob sredah, drugi pa stalno ob četrtkih. Poleg tega še A in B.

Abonma velja za 38 predstav: 20 dramskih ter 18 opernih in operetnih.

Abonmaji se sprejemajo od 4. sept. dalje v veži dramskega gledališča od 10 do 12 in od 15 do 17. Lanski abonenti reda Sreda in reda A in B imajo rezervirana lanska mesta do vstevsi srede, dne 6. sep. Lanske abonente reda C in D prosimo, da se javijo v četrtek 7. sept. radi izbire sedežev v stalnih abonmajih ali v A in B. Novi abonenti za stalni red Četrtek se sprejemajo že od pone-deljka 4. sept. dalje, na vsa druga mesta pa od sobote 9. do srede 13. sept.

Cene stalnemu abonmanu Sreda in Četrtek so za 10% višje. V ceni je vračunana tudi še taksa za penzijski fond. Abonma se plača v desetih me-sečnih obrokih in ne v osmih, kakor prejšnja leta. Prvi obrok meseca septembra pri vpisu.

K obilnemu podpisu abonmana vabi

z odličnim spoštovanjem

uprava Narodnega gledališča v Ljubljani.

Mednarodni pustolovec v Ljubljani

Ljubljana, 30. avgusta.

Jetnišnica ljubljanskega okrožnega sodišča je danes dopoldne sprejela pod streho dokaj nenavad-nega gosta, ki pa je drugače že star znanec paz-nikov. Mož je bil prileten, elegantno napravljen in sivolas. Iz Sarajeva je eskorta pripeljala v Ljublja-no mednarodnega pustolovca Milana Bugarskega, ki je že pred vojno vzbujal veliko zanimanje krimi-nalistov. Bugarski je rojen Banadon. Pred vojno je prišel na Dunaj, da bi študiral pravo. Je zelo nadarjen možakar in govori več svetovnih jezikov. Študije pa je obelstil na kol in se spustil v razne velike pustolovščine. Nastopal je kot doktor, po-zneje pa se je celo izdal za avstrijskega nadvoj-vodo Salvatorja. Opeharil je razne osebe za veli-